

*Missi
Thoughts*

JULIJ - AVGUST 2020
ŠTEVILKA -
NUMBER 4
LETO - YEAR 69

Print post publication number
100004295

Misli julij – avgust 2020

Vsebina

VESELJA DOM

Preljubo veselje, oj kje si doma?
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca?
Po hribih, dolinah, za tabo hitim,
te videti hočem, objeti želim.

Te iščem po polju, kjer rožce cveto,
po logu zelenem, kjer ptičke pojo,
pa ptičke vesele in rožice vse
le 'majo veselje za mlado srce.

Le eno veselje še čaka na me,
v presrečni deželi, kjer mlado je vse,
trpljenje v taisto deželo ne zna,
le tamkaj je pravo veselje doma.

bl. Anton Martin Slomšek

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniški prelom:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2020** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB:** 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišvo** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **E-mail:** simonkovacic@gmail.com | **Misli na spletu:** Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

Dragi in spoštovani rojaki!

Phil Bosmans je zapisal: »Včeraj? Jutri? Danes! Sijajno! Današnji dan je tu zate, da bi bil srečen. Drugega dneva namreč nimaš, da bi živel v vsej polnosti, da bi bil vesel in zadovoljen. Včeraj? Je že mimo. Jutri? Šele pride. Danes – je torej edini dan, ki je zares tvoj. Naredi iz njega svoj najlepši dan. Čudovito! Živeti pomeni ustaviti se tam, kjer sije sonce. Vzemi si čas za srečo.«

Glede na položaj, ne samo v Avstraliji, ampak po vsej naši ljubi materi Zemlji, se mi zdi res pomembno živeti danes, sedanji trenutek. Lahko bi spisal esej o tem, kako je hudo in za kaj vse smo zaradi tega malega uničujočega sovražnika prikrajšani. Ne vem, če nam bo jamranje prineslo veliko pozitivnih sadov. Bolje si je priklicati v spomin reklo starih in modrih: »Vsaka stvar, to že od nekdaj velja, je za nekaj dobra.« Če bo ta preizkušnja pomagala k temu, da se bomo bolj poglobili vase, da bomo bolj povezani, da bomo spoznali, kako se včasih ženemo za stvarmi, ki so pravzaprav malo ali celo nepomembne, smo lahko celo hvaležni za teh nekaj nepredvidenih mesecev. Hvala za vso Vašo pozornost, dobroto, dobre želje. Hvala za vse. Ostajamo povezani v duhu in molitvi, pa čeprav v oddaljeni bližini. Pa seveda zdravi bodite.

V avgustu bomo obhajali največji Marijin praznik, njeno vnebovzetje. »Ko zarja zlati nam gore, Mariji darujem srce. Lepo jo pozdravim, iz srca ji pravim: Marija, oh, prosi zame, Marija, oh, prosi zame.« Tako se začne ljudska pesem o Mariji. Besede imajo globok pomen in izražajo našo posvetitev in izročitev Mariji takoj ob začetku novega dne. Čeprav imamo Marijo zelo radi, je ni mogoče vedno razumeti. Je pa zelo zanimivo, da bomo v srcu, ki je daleč od Boga, prej našli vdanost Mariji kot Jezusu. Marija je vsepovsod ljubljena. Verjetno je razlog v tem, da je Marija – Mati. Zlasti majhni otroci matere ne razumejo, temveč jo ljubijo. Neredko se zgodi, da tudi človek pri osemdesetih umre z besedo »mama« na ustnicah. Mater dojemamo bolj s

srcem kot z razumskim razglabljanjem, mati je bolj poezija kot filozofija, saj je preveč resnična in globoka, blizu človeškemu srcu. In tako je z Marijo, Materjo vseh Mater, ki je ne dosežejo ljubezen, dobrota in usmiljenje vseh mater sveta skupaj. Marija je umirjena kakor narava, čista, vedra, jasna, uravnovešena, lepa; kakor tista narava, ki je daleč od sveta, v planinah, na deželi, ob morju, na modrem ali zvezdnatem nebu.

Marija je tudi močna in čvrsta, urejena, trajna, neuklonljiva, polna upanja, saj v naravi življenje vedno znova vzbrsti, okrašeno z lahno lepoto cvetja, in dobrotljivo razdaja obilno bogastvo sadov. Marija je preveč preprosta in nam je preblizu, da bi jo občudovali. Opevajo jo čista in zaljubljena srca, ki izražajo vse, kar je v njih najboljšega.

Nežno prinaša božje na Zemljo, kakor nagnjena nebeška ravan, ki se z vrtoglave višine spušča k neskončni majhnosti ustvarjenih bitij. Marija je Mati vsem in vsakomur. Edina zna tako edinstveno čebljati s svojim otrokom in se mu nasmihati, da to ljubkovanje lahko uživa tudi najmanjši in odgovarja na to ljubezen s svojo ljubeznijo. Bog je Marijo izbral, da prinaša ljudem milosti, božanske dragulje svojega Sina.

Marija je ob nas, je z nami; čaka in upa, da bomo opazili njen pogled in sprejeli njen dar. In ko doživimo srečo, da jo razumemo, nas Marija ugrabi v svoje kraljestvo miru, kjer je Jezus kralj in Sveti Duh dih tistih nebes, kjer bomo očiščeni navlake in razsvetljeni v teminah.

Pojdimo skupaj z Marijo k Jezusu in hodimo z njima vse do tja, kjer se bomo nekoč prijateljsko objeli.

p. Simon Peter Berlec

Marija – žena neomajnega upanja

Dr. Ciril Sorč

»Marija je žena, poslušna glasu Duha, žena molka in poslušanja, žena upanja, ki je znala sprejeti kot Abraham Božjo voljo in 'upala proti upanju' (Rim 4,18)« (TMA 48). Vemo namreč, da je Marija na poseben način privzeta v odrešenjski božji načrt in v njej se začno razodevati »čudovita božja dela«. Zato je »mojstrovina« poslanstva Sina in Svetega Duha v polnosti časov ter ji gre posebno mesto v odrešenjski zgodovini. Cerkev že od začetka prepozna v njej tisto, ki je mati Božjega Sina, ljubljena hčerka nebeškega Očeta ter svetišče Svetega Duha (prim. C 53). Bog je hotel, da tako kot je prispevala žena k smrti, prispeva druga žena (druga Eva) k življenju. Kakor se je prva žena prepustila vodstvu hudobnega duha, je nova žena vsa predana Svetemu Duhu, tako da jo ta oblikuje in naredi za novo stvar, za stvaritev prihodnjih časov (prim. C 56). V Marijinem življenju moremo torej občudovati neprekosljivo »delo« Svetega Duha. Janez Eudes ima v svoji knjigi *Čudovito srce božje matere* nekaj zelo lepih misli o odnosu med Marijo in Svetim Duhom. Tako poudari, da je Marijino srce »popolna podoba Svetega Duha«. Marija more delati čudovita dela, ki so odsev in sad delovanja Svetega Duha v njenem življenju. Sploh smemo reči, da so tri večne Osebe globoko vtisnile svojo sliko v srce preblazene Device, tako da jo smemo imenovati: Ona, ki prebiva v sredini, se pravi sredi božanskega srca Svete Trojice. Marija je v resnici žena neomajnega upanja v svojega Sina, saj nosi v sebi in povzema upanje vsega človeštva in hrepenenje celotnega božjega ljudstva stare zaveze. Tako je odlična predstavnica starozaveznih ubožcev, ki se v velikem zaupanju popolnoma izročijo Bogu in so tako njegova posebna lastnina.

V Mariji se je čudovito ujela človeška odprtost (ki nikakor ni zgolj pasivno, trpno dopuščanje) in božja dejavnost (ki ne pomeni nasilja nad človekovo svobodo). Božje-človeško sodelovanje je ustvarilo v Mariji umetnino resnično uspelega človeka, zaradi česar bodo to prvo odrešeno med odrešenimi »blagrovali vsi rodovi« (Lk 1,48) in bo privlačen vzor »rodovitnega življenja« vsemu človeštvu. Sveti Duh ni samo tisti, ki »od zunaj« deluje in privzema Marijo za svojo sodelavko, ampak jo tudi »od znotraj« oblikuje in tako usposablja za njen »zgodí se!« Po delovanju Svetega Duha je tako Marija »spočela« božjega Sina *v veri*, še preden ga je spočela *v telesu*! Kot *učenka* Svetega Duha je Marija zajemala pri njem, ki ji je odpiral nove globine božjega življenja in jo pripravljajl za pomembno vlogo v zgodovini odrešenja, katero bo ohranila do konca časov. Že v *Magnifikatu* Marija

izpove tisto modrost, ki jo navdihuje Sveti Duh. Luter je lepo zapisal: »Marija se je pri Svetem Duhu naučila velikega spoznanja, da Bog noče izkazovati svoje moči na drugačen način kot tako, da dviga to, kar je nizko, in ponižuje tisto, kar je mogočno.«

Marija je znamenje Cerkve, ki sprejema Svetega Duha. To Marijino mesto izhaja iz dejstva, da Luka prikazuje oznanjenje kot nekakšne prve binkosti, Marijine binkosti, v katerih sta navzoči ista dinamika in struktura kakor na binkosti: prihod Svetega Duha (Lk 1,35), odhod iz hiše zaradi poslanstva (v. 39), začetek poveljevanja Boga (vv. 42.47). Zato je Marija pravzor Cerkve v njenem novem razmerju do Svetega Duha. Tudi Cerkev namreč po delovanju Svetega Duha sprejema Kristusa, se zanj Bogu zahvaljuje ter ga prinaša (rojeva) svetu.

Prav tako je Marija pravzor krščenih. Po gledanju teologije Apostolskih del so binkosti »krst v Svetem Duhu« (Apd 1,5.16; 10,16). Marija se je prva izročila delovanju Svetega Duha (Lk 1,35), zaradi tega je postala pravzor sprejetja krsta v Svetem Duhu v cerkvenem občestvu. Sveti Duh je tisti, ki deluje po Mariji (in ona ne prejema njegovega mesta), kajti ona je predana njegovemu delovanju bolj kakor katerikoli človek. Tako je možno in celo potrebno vključiti pobožnost do Marije v pobožnost k Svetemu Duhu. Češčenje Device Marije bi tako postalo področje ali posebno uresničenje pobožnosti k Duhu Tolažniku. Na to zdravo pobožnost in razmerje lepo opozori papež Pavel VI. v svoji spodbudi *Cultus marialis* (1974): »Priznava naj se pri tem češčenju ustrezna važnost enemu izmed temeljev naše vere, to je osebi in delu Svetega Duha« (CM 26).

Marijino življenje je vseskozi prežeto z navzočnostjo Svetega Duha: Sveti Duh je napolnil Marijo z milostjo že ob spočetju; Sveti Duh je prišel nad njo in jo navdihnil, da je pritrdila božjemu načrtu v imenu človeškega rodu ter tako deviško spočela Sina Boga najvišjega; Sveti Duh je razvnel njeno dušo, da je slavila Boga s pesmijo *magnifikat*; zopet jo je On navdihnil, da je ohranjela besede svojega Sina v srcu in jih premišljevala; Sveti Duh jo je spodbudil, da je prosila Jezusa za prvi čudež v Kani; Sveti Duh jo je opogumljal, da je stala pod križem svojega Sina, in jo navdihnil, kakor že ob oznanjenju, da je izrekla svoj »fiat« (zgodí se) volji nebeškega Očeta ter sprejela vlogo duhovne matere v odnosu do vsega človeštva; znova je bil Sveti Duh tisti, ki je napolnil Marijo z gorečo ljubeznijo, da je bila navzoča v vlogi najbolj vnete molilke v dvorani zadnje večerje z apostoli in drugimi ženami in pričakovala Svetega Duha. Papež Pavel VI. v istem pismu zato poudarja, da »delovanje Marije, Matere Cerkve, v korist odrešenih ne nadomešča Svetega Duha niti ne tekmuje z vsemogočnim in vesoljnim delovanjem Svetega Duha, temveč prosi za podelitev Svetega Duha in se pripravlja na njegovo delovanje, in to ne samo prek priprošnje, temveč tudi z neposrednim vplivom zgleda, vključno z zgledom največje učljivosti v razmerju do navdihov Božjega Duha.« Marija je postala kraj srečanja, priča ali znamenje, svetišče Svetega Duha; zaradi svojega posebnega sprejetja Tolažnika Svetega Duha v svoje življenje, je postala *nosilka Svetega Duha in njemu podobna*. Po njeni podobi je vsa Cerkev poklicana k temu, da bi bila »naročje«, ki svetu podarja Jezusa.

To povezanost Marije s Svetim Duhom naglašá tudi papež Janez Pavel II. Že v okrožnici o Svetem Duhu vidi Marijo in porajajočo se Cerkev v dvorani zadnje večerje, kako pričakujeta prihod Svetega Duha (DV 66,1). Marija je bila prav v moči svoje »pokorščine vere« odprta za največji dar, s katerim Bog priobči samega sebe v Svetem Duhu (prim. DV 51). Marijina poslušnost Svetemu Duhu je zgled za poslušnost Cerkve. Ona je namreč po delovanju Duha dejansko navzoča pri rojstvu Jezusa – glave Cerkve kakor tudi pri rojstvu Cerkve – njegovega telesa. Tukaj se nahajamo pred teologijo »*dveh ma-*

ter – Marije in Cerkve», ki obe rojevata v moči Svetega Duha. »Zato v redu milosti, ki se uveljavlja po delovanju Svetega Duha, obstaja edinstveno sozvočje med trenutkom učlovečenja Besede in trenutkom rojstva Cerkve. Oseba, ki povezuje oba trenutka, je Marija (...) Ona, ki je kot mati navzoča v Kristusovi skrivnosti, postane tako po Sinovi volji in po delovanju Svetega Duha navzoča tudi v skrivnosti Cerkve» (OM 24,5). Tukaj papež razvija razsežnost odnosa med Marijo in Svetim Duhom, ki je bila v koncilskih dokumentih zgolj nakazana (prim. C 59). Po koncilu se vedno bolj poudarja dejstvo, da je Sveti Duh su-

bjekt Cerkve in Marije; on neposredno povezuje Cerkev z njenim ustanoviteljem in glavo, Jezusom Kristusom. Sveti Duh deluje v Cerkvi, na poseben način pa je mogel uresničiti svoje delovanje v zgodovini po Mariji, in to edinstveno in neprimerljivo. Tudi glede Marijinega sodelovanja pri podeljevanju Kristusovih darov, se vedno bolj jasno izraža priobčevanje Svetega Duha in Marijina vloga *znotraj* tega priobčevanja. Sveti Duh je tisti, ki deluje po Mariji, kajti njegovemu delovanju je predana bolj kakor kateri koli človek. Tako da smemo govoriti o Marijinem sredništvu kot najvišji konkretizaciji sredništva Svetega Duha. Marija je tako kraj srečanja, priča ali znamenje ter svetišče tega Duha.

Kakor je Marija spočela od Svetega Duha učlovečenega Božjega Sina, tako Cerkev do konca časov spočenja v svojem skrivnostnem telesu božje otroke, sinove v Sinu in jim posreduje življenje. To vlogo matere, ki rojeva človeka za nebesa, izvršuje Cerkev po zgledu Marije, ki je rodila Boga za svet. Ali morejo ljudje prepoznati v stiku s Cerkvijo njeno materinsko vlogo? Predstavniki Cerkve se večkrat obnašajo kot »strokovnjaki za duhovno področje«, ki pa nimajo časa, da bi človeku prisluhnili, se vanj vživeli, ga »materinsko« razumeli. Danes ljudje vedno bolj pričakujejo od Cerkve zavarovanosti, občutka toplote in sprejetosti, tistega materinskega naročja, v katerem bi mogli biti res to, kar so, in ne zgolj odjemalci, potrošniki, uporabniki, stranke itd. Najbrž je Cerkev res bolj skrbela za svoje petrinsko poslanstvo učiteljice in voditeljice, premalo pa za njeno marijansko poslanstvo, poslanstvo matere in »pribežališče grešnikov«. Posameznik, ki je »napolnjen s Svetim Duhom«, doživi v sebi rojstvo božjega Sina in postane Christoforos, nosilec Kristusa v svet. Marijin obisk pri sorodnici Elizabeti je zgled za vse naše obiske, vsa naša srečanja z ljudmi. Navdati bi jih moralo veliko veselje, ker bi začutili v nas nosilce Odrešenika. Ljudje, s katerimi se srečujemo, bi morali zaslutiti, da nosimo »pod srcem« Boga, ki je naš Rešitelj, ki se ozira na našo nizkost, ki je usmiljen, ki povišuje skromne, ki lačne obdarja z dobrotami, ki se zavzema za človeka in se vedno spominja svojega usmiljenja (prim. Lk 1, 46–55). Skratka, da nosimo Boga, ki dela velike reči. Srca ljudi bi zato ne smela po srečanju s kristjani ostati neprizadeta, saj bi morali začutiti tistega, ki ga nosimo pod srcem. Nekaj se bi moralo »zganiti« v njih, tako da bi bil njihov dan zaradi našega obiska lepši, bolj poln.

Pridiga nadškofa Stanislava Zoreta pri mašniškem posvečenju v Ljubljani 29. junija 2020

Spoštovani bratje v škofovski in duhovniški službi, kanoniki, arhidiakoni in dekani, dragi bratje diakoni in bogoslovci, dragi višji redovni predstojniki in predstojnice, drage sestre redovnice, dragi pevci in drugi bogoslužni sodelavci, dragi bratje in sestre.

Z veseljem vas pozdravljam pri tej sveti maši, pri kateri bomo v mašnike posvetili naše kandidate. Povabim vas, da s svojo molitvijo podpirate te mlade moške, ki bodo z današnjim dnem stopili v brazdo,

s pogledom uprtim v Kristusa, in s srcem, ki bo utripalo za ljudi, h katerim bodo poslani.

Z iskrenim veseljem zato pozdravljam vas, dragi diakoni, ki boste danes legli na tla pred Kristusa in pred njegovo ljudstvo, prosili za pomoč vse svetnike in svetnice, ter se sklonili pod jarmom, ki je prijeten, in pod bremenom, ki je lahko. Pozdravljeni tudi vi, bratje in sestre, sorodniki in prijatelji, ki ste del svoje življenjske poti delili z našimi novomašniki. Naj jih danes spremlja vaša bližina in goreča prošnja k Bogu, da bodo dobri duhovniki.

Dragi diakoni: Anže, Martin, Tilen, Janez, Matej in Rok. V tedniku Družina smo lahko brali zgodbe vašega duhovnega poklica. Ob vsakem posebej smo lahko začutili, da Bog vedno spregovori srcu. Ko sem se sprehajal skozi vaše pripovedi in ob tem vsaj od daleč stopal v vaša srca, v vaša doživljanja, mi je vedno bolj prihajala na misel beseda iz Janezovega Razodetja, kjer sveti Janez zapiše Jezusove besede: »Stojim pri vratih in trkam. In če kdo sliši moj glas in vrata odpre, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim in on z menoj.« Kako vztrajno je bilo Gospodovo trkanje. Jasno in obenem ne nasilno. Zaslišali ste ga, pa vendar ni bilo hrupno in nadležno. Blago in vztrajno. Pri kom od ranega otroštva pa do končane fakultete, pri drugem preko skupin, ki so ga pritegnile k sodelovanju, pri tretjem preko vsakdanjih stvari, pri naslednjem je tehtnico prevesila molitev za duhovne poklice, spet pri drugem je bil odločilen razmislek, kje je doživel največ pristnega veselja, nagovarjale so vas besede in zgledi vaših župnikov in globoko v srce zapisana želja, da bi Boga prinašali med ljudi.

Vsak ima svojo pot, vsak je bil deležen posebnih znamenj, ki so budila njegovo pozornost, vsak je bil deležen čisto osebnih, včasih resnih preizkušenj, s katerimi se je moral soočiti na svoji poti in so bistrile čistost njegove odločitve in trdnost njegove zvestobe, vsi pa ste bili zazrti v isti cilj – saj niti ne vem, če je cilj prava beseda. Cilj namreč

pogosto razumemo kot nekaj snovnega, kot nekaj tvarnega, morda tudi duhovnega, a vsekakor nekaj, kar je dosegljivo meni, kar je znotraj mojega sveta. Tukaj pa ne gre za cilj, ki ga moram doseči, ob katerem se moram potrditi, pač pa gre za osebo, gre za Jezusa Kristusa, ki mu moram odgovoriti, ki mu moram na njegovo trkanje odpreti, da bo vstopil in večerjal z menoj. Z menoj bo delil mizo in kruh. Z menoj bo delil ljubezen in samega sebe. To pa presega naše običajne cilje, pri katerih premikamo osebne meje. Z njim presežemo vse meje, ki jih morejo postavljati prostor in čas. Vse meje, ki jih postavljajo naše človeške omejitve. Z njim vstopamo v razsežnost ljubezni, ki nas vodi do obzorij, ki jih niti ne slutimo. Kajti Jezus je razodetje Očetovega obličja, za Očeta pa sv. Janez pravi, da je Ljubezen. Bog je Ljubezen.

Z odločitvijo, da boste odgovorili na Jezusov klic, ste vstopili v pustolovščino, ki vas bo navdihovala in ob kateri boste krvaveli. Naj vam takoj povem, da je oboje blagoslov. Navdihnjenost in krvavenje. Gre namreč za evangeljsko protislovje, ki presega naše običajno razmišljanje, včasih se našemu običajnemu razmišljanju celo upira. Najboljši zgled tega je današnji godovnik sv. Peter. Ko je doživel obilen ribji lov, je padel pred Jezusa na obraz in rekel: »Pojdi od mene Gospod, ker sem grešen človek.« Presenetljivo mu Jezus ni ugovarjal: »Peter, ne pretiravaj. Nič večji grešnik nisi od vseh drugih ljudi.« Nič podobnega. Jezus mu preprosto pravi: »Iz tebe bom naredil ribiča ljudi.« »Iz tebe, Peter, ki samega sebe doživljaš kot grešnika in grešnik tudi si, bom jaz naredil ribiča ljudi.« Dragi bratje diakoni, nikdar ne pozabite na to resnico. Velikokrat vas bo obhajala skušnjava, kaj vse boste storili, kaj vse boste dosegli, kakšne skupine boste oblikovali, koga vse boste prepričali in koga boste spreobrnili. Ko boste spoznali, da vas obhajajo te skušnjave, se vrzite na obraz pred Gospoda in Gospod bo tudi vam povedal, da bo on iz vas naredil ribiče ljudi. On bo iz vas naredil svoje apostole, on vas bo naredil rodovitne.

Ali pa Peter v krajih Cezareje Filipove, ki mu je Jezus zaupal ključe nebeškega kraljestva, a je takoj za tem ob Jezusovi napovedi, da bo v Jeruzalemu, kamor so namenjeni, izdan v roke sovražnikov, ki ga bodo na koncu umorili, ostro protestiral: »Gospod, to se nikakor ne sme zgoditi.« Pa mislite, da ga je skrbelo za Jezusa? Morda nekoliko. Veliko bolj ga je skrbelo zase. Da bo Jezus izdan v roke sovražnikov, že to je hudo. Da pa bi bil iste usode lahko deležen tudi on sam, to pa ne. Zato: »Gospod, to se nikakor ne sme zgoditi.« A Jezus je bil odločen. Za menoj. Peter, ne pred menoj, ampak za menoj. Za menoj, če hočeš hoditi po poti razodetja Boga kot Očeta, za menoj, če hočeš biti del razodetja ljubezni. Za menoj.

Dragi bratje. Jezus tudi vam ponavlja: Za menoj. Ta: za menoj, v človeku prebuja nekakšno grozo. Vemo namreč, kam je Jezusa pripeljala njegova brezpogojna zvestoba Očetovi volji, ki je postala njegova jed, nekaj, za kar je živel in iz česar je živel. Nam bi bolj godilo, da bi se sončili v žarkih Jezusove slave, ko dela čudeže, ko izganja hude duhove, ko ozdravlja bolnike, ko pomnoži kruh in nasiti množice. To je prepričalo tudi Jakoba in Janeza, da sta želela v Jezusovem kraljestvu sedeti eden na njegovih desnici in eden na njegovi levici. A na njegovi desnici in levici sta v uri povišanja sedela dva razbojnika. Janez in Jakob se za to mesto nista potegovala. In eden od obeh razbojnikov je bil še isti dan z Jezusom v raj.

Močan je ta Jezusov: za menoj. In vendar vodi v raj, v najtesnejši odnos z njim in Očetom. V izpolnitev vseh naših želja in pričakovanj.

Posvečeni boste tudi na praznik sv. apostola Pavla. Pavlova pot je pretresljiva. Galačanom piše, da je »zagrizeno preganjal Božjo Cerkev in jo skušal uničiti« (Gal 1.13). Ko je Hananija dobil naročilo, naj gre v Judovo hišo in poišče človeka iz Tarza, se je Hananija zgrozil. »Od mnogih sem slišal, koliko gorja je prizadel tvojim svetim v Jeruzalemu.« Na to pa Gospodov odgovor: »On je posoda, ki sem si jo izbral, da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove.«

Ko vi, dragi diakoni, razmišljate sami o sebi in o svoji nevrednosti, imate prav. Kakor je imel prav tudi sv. Pavel. Bil je preganjalec Kristusove Cerkve. Na vprašanje: »Kdo si, Gospod?«, je dobil odgovor: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš.« Zato upravičeno pravi, da je zagrizeno preganjal Božjo Cerkev. A to Bogu ni preprečilo, da iz njega ne bi naredil posode, ki jo je izbral, da ponese njegovo ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove in se je nazadnje izlila v daritev življenja, potem ko je boj dobojeval, tek dokončal in vero ohranil.

Podobno je z vami. Vsak je na svoj način posebna posoda in vsak je po svoje sposoben prinesti Jezusovo ime pred ljudi, h katerim je poslan. Z vsem srcem vstopite v šolo Gospoda Jezusa Kristusa. On lahko Simona vzgoji v Petra, on lahko Savla oblikuje v Pavla, on lahko Anžeta, Martina, Tilna, Janeza, Mateja in Roka napravi za apostole svojega ljudstva. Kot nujni pogoj tega preoblikovanja pa ostaja: Hodi za menoj!

Drage mame in očetje, dragi bratje in sestre! Do danes ste za te svoje sinove, za te svoje brate molili kot za tiste, ki se odločajo za duhovniški poklic. Od danes naprej molite za duhovnike, ki so poklicani, da učijo, vodijo in posvečujejo Božje ljudstvo. Vaša molitev naj ne utihne, ampak naj postaja vedno bolj goreča. Za vsakega izmed njih naj Cerkev neprenehoma moli, kakor je molila za Petra, ko je bil v ječi. In dogajali se bodo čudeži. Dragi bratje diakoni, naj vas Božja Mati Marija sprejme za svoje sinove, da boste vedno deležni njenega varstva in objema. Amen.

msgr. Stanislav Zore
Ljubljanski nadškof metropolit

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

NOVOMAŠNIKI 2020

Cerkev v Sloveniji je na praznik apostolov Petra in Pavla dobila sedem novomašnikov. Pet jih prihaja iz ljubljanske nadškofije, eden iz novomeške; med njimi je tudi lazarist. V ljubljanski stolnici so 29. junija po rokah nadškofa Stanislava Zoreta duhovniško posvečenje prejeli Janez Potisek iz župnije Dol pri Ljubljani, Anže Cunk iz župnije Kokrica, Martin Leban iz župnije Jesenice, Matej Rus iz župnije Šentvid pri Stični, Tilen Oberwalder Zupanc iz župnije Jarše ter lazarist Rok Žlender iz frančiškanske župnije v Mariboru. V novomeški stolnici pa je škof Andrej Glavan v duhovnika posvetil Blaža Franka iz župnije Šentjernej. Nadškof Zore je pri posvetitvi spomnil, da ima vsak od novomašnikov svojo pot, ki ga je pripeljala do oltarja dne, je spomnil nadškof Zore. »Z odločitvijo, da boste odgovorili na Jezusov klic, ste vstopili v pustolovščino, ki vas bo navdihovala in ob kateri boste krvaveli. Naj vam takoj povem, da je oboje blagoslov. Navdihnjenost in krvavenje.« Po njegovih besedah gre za evangelijsko protislovje, kateremu se naše mišljenje včasih upira. »Velikokrat vas bo obhajala skušnjava, kaj vse boste storili, kaj vse boste dosegli, kakšne skupine boste oblikovali, koga vse boste prepričali in koga boste spreobrnili. Ko boste spoznali, da vas obhajajo te skušnjave, se vrzite na obraz pred Gospoda in Gospod bo tudi vam povedal, da bo on iz vas naredil ribiče ljudi.« Navzoče pa je nadškof povabil k molitvi zanje.

SLOVESNOST V KOČEVSKEM ROGU

Ob breznu pod Macesnovo gorico v Kočevskem rogu je bila 6. junija spominska maša za žrtve množičnih pobojev ob koncu druge svetovne vojne. Ob trideseti obletnici prve spominske slovesnosti, je ta letos prvič potekala

na drugi lokaciji. Navajeni smo bili na jamo pod Krenom, kjer od 2005 stoji kapela z mozaiki p. Marka Ivana Rupnika in njegovih sodelavcev. Že dolgo pa je znano, da so v omenjeni jami predvsem žrtve drugih narodov, zlasti Hrvati in Srbi. Danes vemo, da so pobite slovenske domobrance metali v jamo nedaleč od tam, pod Macesnovo gorico. To nakazujejo pričevanja pobeglih iz jame, zgodovinski viri in arheološke raziskave. Dokončno potrditev bomo verjetno dobili še letos, ko se bodo nadaljevala izkopavanja v jami, prekinjena lansko jesen. Tokratna slovesnost je zaradi epidemije potekala brez množice vernikov, kar je organizatorjem prišlo kar prav, saj je jama pod Macesnovo gorico težje dostopna in brez primerne prostora za bogoslužje z množično udeležbo. Bilo pa jo je mogoče spremljati prek radia in televizije. Maševal je nadškof Stanislav Zore, ki je v pridigi spomnil na prvo sveto mašo pod Krenom, ki jo je daroval nadškof Alojzij Šuštar, in takratni krščanski pogreb. Kot je povedal, jih je do pravega kraja pobojev naših ljudi pripeljala sled jagod rožnih vencev in svetinjc s slovenskimi napisi. »Danes torej prvič sveto mašo darujemo na kraju, kjer so v smrt množično omahovali Slovenci, slovenski domobranci. Pa ne samo ti. Tudi drugi. V uniformah in brez njih. Temno zelenje se je tiste pomladi napilo njihove krvi. Korenine rastejo iz src in prepletajo kosti ...« Po maši sta spregovorila tudi predsednik države Borut Pahor in premier Janez Janša. Oba sta spomnila na pomen enotnosti v obdobju osamosvajanja kot koraka na poti k narodni spravi. Pahor je poudaril, da sprava ni dogodek, ampak je stanje duha. V tem duhu je bila ustanovljena združena Evropa in v tem duhu je bila ustanovljena Slovenija. Janša pa je razkril zgodbo svojega očeta,

ki se mu je uspelo rešiti iz brezna, kamor so ga pahnili, misleč, da je mrtev.

100 DNI 14. SLOVENSKE VLADE

Tretja vlada pod vodstvom Janeza Janše, ki jo sestavlja koalicija strank SDS, SMC, NSi in DeSUS, je 21. junija dopolnila sto dni. Že prvo noč po zaprisegi je zavihala rokave, saj je nastopila takoj po razglasitvi epidemije zaradi bolezni covid-19. Z odločnimi in hitrimi ukrepi je bila uspešna pri zaježitvi prvega vala okužb, kar so ji priznali marsikje v svetu. Sočasno je sprejemala ukrepe, ki bi zagotovili odpravo ovir, ki so nastale zaradi virusa in pomagali pri zagonu slovenskega gospodarstva. Domača javnost večinoma ocenjuje, da je vlada to izpeljala dokaj dobro, saj se je Slovenija izognila najbolj črnemu scenariju, po katerem bi bilo okužb in tudi smrtnih žrtev veliko več. A njeni nasprotniki v politiki, v medijih, med kulturnimi ustvarjalci, predstavniki tako imenovane civilne družbe, s širjenjem polresnic, laži in raznimi podtikanji skušajo storiti vse, da bi čimprej padla. Pri tem se opirajo na domnevno sporne načine nabave zaščitne in druge opreme v času epidemije. Očitajo ji negospodarno in koruptivno ravnanje. Vlada očitke zavrača in pravi, da so bila skladišča prazna, potrebe po opremi velike, razmere na trgu pa nemogoče. Na tej osnovi je opozicija s pomočjo medijev začela z rušenjem vlade pod znamko afere »zaščitna oprema«. Ves čas potekajo tudi protesti, ki so se začeli že dva tedna pred prisego nove vlade. Na njih se redno pojavljajo gesla »Smrt janšizmu!«, na začetku pa celo »Ubi Janšo!« Urednik spletnega portala *Domovina*.je Rok Čakš pravi, da je medijska afera o zaščitni opremi »ključna prelomnica prvih sto dni mandata, saj je pozornost državljanov od uspešnega soočanja s koronavirusno krizo preusmerila na domnevno sporne nabave opreme. Pri presojanju teh se vsi obnašajo, kot da ne bi šlo za izredno stanje, ko opreme v domačih skladiščih ni bilo, na svetovnih trgih so cene letele v nebo, države pa so si

jo kradle med seboj«. Dejstvo je, da nobena od pristojnih ustanov doslej še ni potrdila nepravilnosti.

»DRŽAVNI UDAR!«

Do večjega pretresa v vladi Janeza Janše je prišlo 30. junija, ko so kriminalisti Nacionalnega preiskovalnega urada v zvezi z nabavo zaščitne opreme izvedli hišne preiskave, med drugim na ministrstvu za gospodarstvo in na domu Zdravka Počivalška, ki to ministrstvo vodi. Kazensko ovadbo zoper njega je spisalo kar uredništvo *Mladine*. Počivalšek, podpredsednik vlade in predsednik SMC, je pozneje povedal, da preiskave kriminalistov vidi kot logično posledico »vseh dosedanjih političnih pritiskov in manevrov«. Kot že večkrat pred tem je dejal, da so delovali zakonito in pregledno, cilj pa je bil zagotoviti dovolj zaščitne opreme med epidemijo. Med samo preiskavo se je oglasil notranji minister Aleš Hojs in povedal, da je to, kar se dogaja, po njegovem mnenju politično motivirano. To je bil razlog, da je premierju ponudil svoj odstop in Janša ga je sprejel. Pred tem je minister še sprejel odstop generalnega direktorja policije Antona Travnerja. Hojs je še pojasnil, da je sprejel »politično odgovornost«, ker mu policije ni uspelo depolitizirati. Predsednik vlade Janša postopka zoper ministra Počivalška ni želel komentirati. Tudi Hojsa ni omenjal, je pa opozoril na dvojna merila pri izboru prioritet s strani kriminalistov, tožilstva in sodstva. Kot je dejal, so vsi našteti dolžni delovati v skladu z ustavo in zakoni, odgovorno in neselektivno. Nekateri mediji so ob tem spomnili, da omenjene ustanove niso opravile svoje dolžnosti, ko je šlo na primer za milijardo opranega iranskega denarja v Ljubljanski banki, za večkrat preplačane nabave v zdravstvu, v primeru Termoelektrarne Šoštanj 6 in podobno. Odzivi po »državnem udaru« so bili pri strankah, ki sestavljajo vlado, zadržani.

Predsednica DeSUS-a in podpredsednica Aleksandra Pivec pričakuje, da bodo pristojni organi delo opravili korektno in objektivno. V opoziciji so pozvali k odgovornosti celotne vlade, predsednik SNS Zmago Jelinčič pa je ocenil, da so nekateri kadri v vrhu policije politično nameščeni, zato bi jih bilo treba razrešiti.

PREDSEDNIK PAHOR O DELU VLADE

Pred koncem junija je delo vlade ocenil tudi predsednik države Borut Pahor. Povedal je, da je vlada odlično obvladovala krizne razmere, ob spodrseljajih in nerodnostih, ki se pri takih primerih brez precedensa v zgodovini zgodijo. Ob tem je dejal, da želi z njo sodelovati. Za *Studio City* je še povedal: »Ne skrivam, da s predsednikom vlade Janezom Janšo, tudi zaradi razmer, v katerih smo, sodelujeva več kot običajno in sodelujeva dobro. Ni skrivnost, da sva se s predsednikom vlade v tridesetih letih borila drug proti drugemu in drug z drugim sva sodelovala ter se torej spopadala. Zdaj sodelujeva, ker nama to nalagajo ustavne dolžnosti.« Za Radio Ognjišče pa je Pahor komentiral tudi napete odnose med koalicijo in opozicijo ter proteste, ki že od vojne in revolucije naprej poglobljajo razklanost v naši družbi. Ocenil je, da tudi zaradi koronavirusa prihaja čas, ko bo sodelovanje nujno. »Čakajo nas nekatere večje spremembe. Mi jih danes niti slutiti ne moremo, zato pa vemo samo eno stvar: Veliko lažje se bomo s temi spremembami soočili, tudi obrnili jih bomo v smer naših stremenj, če bomo sodelovali med seboj. Samo sodelovati ne smemo nehati! Pri tem se moramo truditi, da eden

drugega razumemo, spoštujemo, ni treba, da se kritiziramo s sovražnim govorom, lahko si povemo razlike tudi na prijazen in vljuden način. To je naše pravo bogastvo. Ta zgodovinska izkušnja, ki jo ima slovenski narod ... To je izkušnja razkola, ki je bila tragična, in izkušnja enotnosti, ki je bila tako izjemna in plemenita.«

UPOKOJENCI ZASTONJ

Od 1. junija letos lahko upokoјenci koristijo brezplačen prevoz v medkrajevnem prometu z avtobusi in vlaki v drugem razredu. Do njega so upravičeni upokoјenci oziroma starejši od 65 let, ki niso v delovnem razmerju ali ne opravljajo samostojne dejavnosti. Za brezplačen prevoz morajo pri izvajalcu vložiti ustrezno vlogo in predložiti ustrezen dokument. Na tej osnovi dobijo brezplačno vozovnico, ki velja 12 mesecev. Ugodnost lahko koristijo tudi invalidi in vojni veterani.

KORONAVIRUS V SLOVENIJI

Epidemija covid-19 je trajala 80 dni, od 12. marca do 31. maja. V tem času so pri nas potrdili skupaj 1473 primerov okužbe, v bolnišnicah se je zdravilo 373 ljudi, umrlo pa jih je 108. Največ smrtnih žrtev, 25,

je bilo v tednu pred veliko nočjo, največ bolnikov v enem dnevu pa je umrlo 4. in 6. aprila, obakrat po šest. V drugi polovici junija je število okužb spet začelo naraščati, tako se je skupno število povečalo na 1613, število smrtnih žrtev pa na 111. Zaradi tega so se znova zaostrili nekateri ukrepi in omejitve. Vlada razmišlja tudi o uvedbi aplikacije za opozarjanje na morebitne stike z okuženimi s koronavirusom. Oblikovali bi jo po vzoru italijanske ali nemške. Delovala bi na prostovoljni bazi, ne bo omogočala sledenja lokaciji, starejši podatki o stikih med telefoni pa se bodo avtomatsko brisali.

PRAZNIK ŠPORTA

V Sloveniji bo 23. september odslej praznik – dan slovenskega športa, ki pa ne bo dela prost dan. Posvečen je podpori športa v najširšem smislu, s posebnim poudarkom, da vse Slovenke in Slovenci praznik obeležijo z lastno telesno dejavnostjo. Izbran je bil datum 23. september, dan, ko so bila športnikom samostojne Slovenije leta 2000 prvič podeljena zlata olimpijska odličja. Priborila sta jih veslaški dvojni dvojec Iztok Čop in Luka Špink ter strelec Rajmond Debevec z malokalibrsko puško v trojnem položaju. Poleg tega bo 23. september prvi dan vsakoletnega Evropskega tedna športa.

POZDRAVI IZ KAMNIKA

Dragi bratje p. Simon Peter in p. David v Melbournu, p. Darko v Sydneyju, dragi rojaki v Avstraliji, Novi Zelandiji, spoštovani bralci *Misli* širom sveta: prisrčen pozdrav izpod kamniško-savinjskih planin, ki jih zdaj občudujemo iz kamniškega frančiškanskega samostana.

Avstralsko-slovenska zamenjava nam je uspela pred pandemijo koronavirusa covid-19. Kmalu zatem so se meje zaprle in življenje se je korenito spremenilo po vsem svetu. V Evropi nekoliko prej, v Avstraliji malo kasneje. Nekako se je vse ustavilo. Tudi revija *Misli*, marec – april 2020, ki sta jo pater David in p. Simon Peter posvetila delu in slovesu laiške misijonarke Marije Anžič in mene, p. Cirila, je prispela v Slovenijo šele 3. junija, po več kot dveh mesecih. Takrat smo prejeli tudi nekaj velikonočnih voščil. Iskrena hvala p. Davidu, ki je vse tako natanko zbral in popisal, prej pa seveda nadvse skrbno ter ljubeznivo pripravil z zavzeto skupino članov pastoralnega sveta in sodelavci. Bog lonaj za ves trud in priznanja. Vesel sem, da p. Simon Peter in p. David tako strokovno urejata revijo *Misli*. Je pa verjetno mnogim težko, da v teh izrednih razmerah pandemije ne morete prihajati v slovensko cerkev.

V Kamniku je naš starodavni samostan. Tu živimo štirje patri: p. Pashal Gorjup (87 let), p. Lavrencij Anžel jih ima 79, p. Franci Seničar 72, jaz kot najmlajši jih bom decembra letos dopolnil 67. Pater Ernest Žižmond (87 let) pa živi v duhovniškem (starostnem) domu v Ljubljani. Z nami v samostanu sta gospodinja gospa Pavla Markuš in laiška misijonarka Marija Anžič. Samostan je velik, prav tako vrt, samostana se drži cerkev sv. Jakoba. Dela je veliko in hvala Bogu, tudi tukaj imamo dobre sodelavce. Nekateri med njimi imajo svoje sorodnike tudi v Avstraliji. Dobri ljudje ste tako most med celinama.

V času karantene smo seveda maševali pri zaprti cerkvi, smo pa bili na velikonočni ponedeljek povezani preko programa Webex in darovali sveto mašo za 18 družin družinske kateheze. Zahvaljujoč moderni tehniki smo se vsi videli in slišali. Pozneje smo

se povezali še v katehezi. Včasih imamo zdaj sveto mašo ob nedeljah v senci na našem samostanskem vrtu. Konec maja so se zadeve glede omejitev zaradi koronavirusa precej sprostile, konec junija pa se spet zaostrujejo. Bog ve, kaj nam prinašajo tedni pred nami. Upali smo na toplo poletje in ohromitev moči virusa, pa je bil letošnji junij vremensko bolj aprilski. Tudi na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, v ponedeljek, 29. junija, je že pred končano slovesnostjo posvetitve dveh diakonov in novomašnika v Novem mestu začelo deževati. Letošnje poletje je bilo do zdaj res bolj mokro: sonce, dež, sonce, dež ...

Vsak dan imamo v naši cerkvi sveto mašo ob 7. uri zjutraj in ob 7. uri zvečer, ob nedeljah pa ob 7.00, 8.30 in 10.30 dopoldne, ter večernice ob 7. uri zvečer. Nedaleč od nas je župnijska cerkev, posvečena Marijinemu Brezmadežnemu spočetju. Tudi tam imajo ob nedeljah tri svete maše: 7.30, 9.30 in 19.00. Ker je v naši dekaniji kar nekaj župnij v soupravi, nas okoliški župniki precej prosijo za pomoč. Pomagamo, kolikor moremo. Je pa naša cerkev tudi »spovednica« za ves kamniški okoliš. Kljub temu, da nismo župnija, imamo vedno lep obisk pri svetih mašah in precej sodelavcev, pevcev, ministrantov, bralcev beril in drugih sodelavcev. Pri nas gostujejo tudi skavti. Tako je zares pestro in dnevi kar prehitro tečejo. Poleg pastoralnega dela skušamo že tudi kaj postoriti na gospodarskem področju, saj je pri tako veliki hiši, cerkvi in dokončanju nove dvorane vedno delo.

Letos v začetku marca smo se poslovili z upanjem, da se bomo še srečali v Sloveniji in v Avstraliji. Sedanje razmere nam ne vlivajo kaj dosti upanja, da bo to kmalu mogoče. Je pa »uspelo« priti v Slovenijo Florjanu Auserju in Tonyju Tomažinu. Mogoče pa se bo le kaj premaknilo.

Hvala vam, dragi rojaki, s katerimi smo zadnjih 19 let prehodili kar nekaj skupnih poti in še prej deset v Sydneyju (1982–1992). Ostanite to, kar ste bili: pokončni, trdno zasidrani v veri in slovenskih koreninah v lepi deželi Južnega križa. V Sloveniji smo ob dnevu slovenske državnosti slišali in videli plapolanje slovenske zastave na trgu Federation Square v Melbournu. Nas pa poleg zastave še bolj povezuje Marija Pomagaj. Njena podoba je med vami in z vami, dar avstralskih Slovencev pa krasi Brezje.

Prisrčno pozdravljeni, vedno dobrodošli in Bog živi!

Kamnik, 30. junija 2020

p. Ciril A. Božič
Marija Anžič

Slovenian Mission Adelaide

p. David Šrumpf OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007

Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

IZREDNE RAZMERE ŠE NAPREJ

Pandemija še vedno zaznamuje tako naše osebno življenje kot tudi življenje naših skupnosti. Potem ko smo celo veliko noč, največji praznik naše vere, praznovali »zasebno«, so šla mimo nas tudi druga naša praznovanja: šmarnice, telovska procesija, praznovanje slovenske državnosti in drugi. Tudi od naših rojakov, ki so v tem času odšli s tega sveta, so se lahko domači poslovili le v ožjem družinskem krogu, saj je bilo število udeležencev pogreba omejeno.

Praznovali pa smo skupaj binkoštni praznik na zadnjo majsko nedeljo in praznik Svete Trojice na prvo junijsko nedeljo. Sredi maja sem se namreč odpravil v Adelaido z upanjem, da bom oproščen 14-dnevne karantene ali pa bo v tem času vlada Južne Avstralije odpravila karanteno za tiste, ki pridejo iz drugih avstralskih držav. Nič od tega se ni zgodilo in dva tedna sem preživel doma. V tem času sem malo čistil in pospravljaj, odstranil sem grmičevje okrog cerkve in obiral oljke.

OKOLICA CERKVE

Kot sem omenil že nekajkrat, moramo na novo urediti grmičevje in cvetje okrog cerkve. In to predvsem iz dveh razlogov: prvič zato, ker nimamo nikogar, ki bi skrbel zanje. Tudi najzvestejši in najpožrtvovalnejši se starate, dela z urejanjem in skrbjo pa

je ogromno. Ana Brant je mnoga jutra okrog cerkve obrezovala, čistila, rezala, zalivala ... Zalivanje in obrezovanje grmovnic je potem prevzel Danilo Kresevič, ki pa tudi ne zmore več. Od lani je skrbela za zalivanje Angela Dodič, ki si je priskrbela občasno pomoč – a jo povsem razumem, da je dela preprosto preveč. Drugi razlog je, da so mnoge vrtnice in grmi dotrajali. Grmi so bili od spodaj večinoma povsem suhi in jih tudi obrezovati ni bilo več mogoče. Bili so že tako strohnjeni, da sem jih iz zemlje lahko potegnil z eno roko. Verjetno so jih nasadili kmalu potem, ko je bila leta 1983 pozidana cerkev; drugi so bili zasajeni brez vsakega reda. **Hvala Johnu in Marku Macsai, ki sta odpeljala dve polni veliki prikolici.** Tako je prejšnja zasaditev postala zgodovina.

Okolica cerkve pa ne bo ostala »pusta in prazna«. V naslednjih zimskih mesecih oz. ko bom lahko spet prišel v Adelaido, jo bomo začeli na novo urejati: nekaj zastirke (mulch) bomo odstranili, nekaj je bomo

Grmovje je bilo dodobra dotrajano.

lahko porabili pred hišo, položili bomo folijo proti plevelu in prekrili posamezne kvadrate med nosilci strehe z drobljenim kamnom. Sredi vsakega kvadrata bomo posadili en grm ali vrtnico. To bomo lahko pozneje samodejno zalivali iz rezervoarja deževnice. Kako bomo uredili dele ob ograjnem zidu, se bomo še odločili.

NAŠA CERKEV – ŽRTEV VANDALIZMA

Ravno med pisanjem tega prispevka pa sem dobil obvestilo, da so vandali z metanjem kamnov razbili tri šipe na stranskih vratih cerkve in eno okno. Razbili so tudi eno opeko na strehi. Čeprav bi lahko bil to tudi »hate-crime«, policije ni bilo na spregled.

Hvala Johnu Macsai, ki je dobil steklarje in poskrbel, da so škodo popravili, in hvala Angeli ter Sonji Dodič, ki sta to prvi odkrili in mi sporočili.

BOGOSLUŽJE V NAŠI CERKVI V PRIHODNJE

Ko govorimo o grmih, vrtnicah in novi zasaditvi, seveda govorimo o naših načrtih za prihodnost – a vemo, da je vse, tudi to, negotovo. Tako ne morem niti reči, kdaj bom lahko prišel spet v Adelaido in kdaj se bomo lahko spet srečali pri slovenski sveti maši v naši cerkvi. Upam, da bo to na zadnjo nedeljo v juliju, če se bo meja v Južno Avstralijo odprla, kot je napovedano. Vsekakor Vas bom obvestil v slovenskih oddajah na radiu 5EBI, ki so na sporedu ob nedeljah ob 2. uri popoldne in ob sredah ob 7. uri zvečer ter v slovenski oddaji na radiu SBS, ki je na sporedu ob sobotah opoldne.

NAŠI POKOJNI

GABRIJEL BOLNAR je bil rojen 28. oktobra 1931 blizu Ljubljane, umrl pa je na veliko noč, 12. aprila 2020 v Adelaidi. Njegova žena je bila Leopoldina, otroci pa hčerka Sonja in sinova Erich in Harry. Gabrijel oz. njegovo podjetje so izdelali železne nosilce za našo cerkev in bili tudi dobrotniki naše cerkve. Ob članku o blagoslovitvi cerkve leta 1983 je bil v škofijskem časopisu The Southern Cross tudi oglas za njihovo podjetje.

IVANKA LUKAČ, roj. RENER, je umrla 27. maja 2020 v Adelaidi. Rojena je bila 15. februarja 1932 v Štjaku blizu Štanjela na Krasu očetu Jožetu in materi Alojziji. S pogrebnim obredom smo se od nje poslovili v naši cerkvi 2. junija 2020, pozneje pa so jo upepelili. Njen mož Milan je že pokojni, prav tako njen brat Jožef, zapušča pa sestre Cvetko Jamnik v Adelaidi ter Manico in Rozalko v Sloveniji. Zapušča tudi sinova Ivana in Edija in kot »babica« tudi vnuke in vnukinje. S sestro Cvetko sta ob nedeljah redno prihajali k slovenskim mašam, zato je bilo lepo, da smo se lahko od nje kljub izrednim razmeram poslovili v Slovenski cerkvi.

RAFAEL PAVLIČ je umrl v Adelaidi 11. junija 2020. Rojen je bil v Kopru 22. avgusta 1934, doma pa je bil v vasi Trsek v Slovenski Istri. Delal je doma, na kmetiji, pozneje pa se je izučil za frizerja in delal v domačem kraju. Leta 1957 se je poročil z Amalijo Ljubico iz Uko-tičev v Istri. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Zdravko, Nada in Loredana. Leta 1971 so si poi-

skali boljše življenje v Avstraliji in prišli v Adelaido. Rafael je delal v tovarni, lotil pa se je tudi vsakega drugega dela, saj je bil zelo praktičen in tehničen človek.

Junija 2000 mu je umrla žena. Rafael je redno prihajal k slovenskim mašam, kadar je bila maša za njegovo pokojno ženo, pa so prišli tudi drugi. Če smo imeli priložnost, smo malo pokramljali, in vedno je bil dobre volje.

Žal tudi zanj nismo mogli imeti pogreba iz slovenske cerkve, ker nisem mogel v Adelaido. Tako je imel obred v vežici pogrebnega zavoda avstralski duhovnik, da so lahko slovo po internetu prenašali za hčerko, ki živi v Queenslandu in tudi ni mogla na pogreb svojega očeta. Pokopali so ga na pokopališču Cheltenham, kjer že počiva njegova žena. Sožalje sinu Zdravku ter hčerkama Nadi in Loredani z družinami, njemu pa naj sveti večna luč.

Prvega julija pa smo bili obveščeni, in poročali so tudi naši mediji, o požaru, ki je v zgodnjih jutranjih urah zajel in uničil hišo v kraju Ingle Farm, severno od Adelaide. Mediji so poročali tudi o 89-letniku, ki je v požaru izgubil

življenje. Kmalu smo izvedeli, da je bila to hiša našega zvestega pevca in člana slovenske skupnosti in da je **v požaru izgubil življenje EMIL BORLAK**. Kaj več o njem bomo lahko napisali prihodnjič, če dobimo kaj podatkov, vsekakor pa bomo za pokojnega Emila v naši cerkvi darovali sveto mašo.

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Peč je fuč (2)

Kup misli se mi vsak dan plete po glavi, in dva meseca je dolga doba. Morala sem si delati krajše zapiske, da sem si vsaj malo zapomnila, kaj vse sem vam hotela povedati. Že dolgo, žal, ne pišem več dnevnika. Res vsak dan sem ga pisala samo v osnovni šoli. Ko sem nedavno listala po osmih zajetnih zvezkih iz tistega obdobja, sem v njih našla samo neskončno nizanje neumnosti in vedno novih platonskih zaljubljenosti, ki pa so bile za dušo najstniškega dekleta življenjsko pomembne. Kakšna drama je bila samo smrt mojega idola Johna Lennona! Namenila sem mu toliko strani, kot bi mi umrl mož ali vsaj prijatelj. Mi je pa vpogled v te stare zapise razkril moj drugi, drznejši jaz, morda tisto, kar sem v globini zmeraj bila in je šele na papirju postalo očitno. Najbrž zato psihoterapevti svetujejo, da si zapisujemo svoje misli in celo sanje. In še nekaj je, kar dela dnevniške zapise, pa če so še tako kratki, neprecenljive. Ko jih prebereš, se spomniš marsičesa, in vidiš, da se ti dogaja več, kot se ti dejansko zdi. Vsako življenje lahko skozi postane nekakšen filmski scenarij.

Zadnja leta sem z avtom veliko na cesti, kar je zelo avstralsko, čeprav bi bile za Avstralce naše velike razdalje mala malica. Živim na Dolenjskem in v Beli krajini, mamu Mihaelo in sina Jona imam pa v Ljubljani. Za mamu, ki je pri skoraj devetdesetih še zmeraj kar poskočna, bistra in družbeno-politično informirana, skrbimo vsi, se pravi: sestra, nečak, Jon in jaz. Vsak jo en teden malo razvaja s kuhanjem in družbo. Zdaj, ko ni več atka, je to še bolj pomembno, čeprav je mamica rada tudi sama. Moje avtomobilske vožnje

jemljem kot kratke pobege od resničnosti; tisto uro in pol sem popolnoma svobodna in si dam duška. Navijem si radio na ves glas in pojem (bolj derem se) zraven. To je zame čudovita sprostitev. Samo v avtu poslušam radio, doma imam raje tišino. Pa še tam sem z jakostjo bolj milostna, če z mano potuje moj pes Dingo. Včasih poslušam tudi kaj drugega kot glasbo in najbolj me moti, ko v ponedeljek, ob začetku delovnega tedna, radijski voditelj obvezno skoraj pomiluje ljudi, ker morajo spet v službo. V sredo že odšteva, kako sta ostala samo še dva delovna dneva do petka, v petek je pa sploh juhej, ker prihaja vikend. A je mogoče, da je tako hudo delati tisto, za kar si se izučil, odločil? Grozno pravzaprav, če vse življenje samo čakaš na proste dni in porivaš čas naprej, da bi jih čimprej dohitel. Svoje delo bi vendar moral imeti rad. Čisto narobe je, da za delo porabimo največ svojega časa, pa je tako osovraženo.

Trenutno imam malo dela in vem, kako je, če ga pogrešaš. Ampak najbrž bi marsikdo od tako imenovanih tedenskih 'garačev' odmahnil z roko, češ, kaj se pa ta kulturniška svobodnjakinja oglašja, saj nič ne dela. Ljudje z 'normalnimi', fizičnimi poklici in osemurnim delavnikom težko razumejo, kako za vruga imam toliko časa. Moj 24-urni delavnik 365 dni na leto je neviden. Največ se ga odvija v glavi. Glava je čudežna reč in delo z njo tudi. Ne pozna počitnic, praznikov, ne loči med dnevom in nočjo, briga jo, če bi se tisti, ki jo nosi, vsaj na dopustu rad spočil ali se mirno ukvarjal z rožami na vrtu, ne da bi v njej kar naprej divjalo. Briga jo tudi finančna plat. V njej viharijo misli, čustva, fantazija, spomini, izmišljene zgodbe ... Vedno je na preži, tudi kadar nimam dela in dolgo, predolgo ne napišem niti črtice. Nedavno sem za radio ocenjevala knjigo *Moj kitajski ženin* svetovne popotnice Alme Karlin. Premalo vemo o tej izjemni Celjanki, ki je ne moremo imenovati ne Slovenka ne Nemka – še ena polovinka pravzaprav. Takoj po prvi svetovni vojni se je čisto sama podala na pot okoli sveta in na njej vztrajala skoraj devet let. Na svojem popotovanju se je preživljala s priložnostnimi deli, predvsem s poučevanjem tujih jezikov, in ves čas pisala. Najbrž so tudi zanjo številni mislili, da samo pohajkuje in nič ne dela. Danes pa se njenim skoraj sto let starim zapisom lahko samo čudimo in jim pritrujemo. »Drznemu pripada svet,« pravi Alma, »tega sem se vedno držala. Kdor ne poskusi preseči ozkih meja njemu prvotno danega obzorja, kdor se nikoli ne spusti v globine življenja in nikoli ne zapusti zemlje, da bi v duhu zalebdel v višjih in čistejših sferah, ta je resda tudi živel, toda le kot sviloprejka v svojem kokonu. Življenje je raziskovanje neznanega.«

Tole raziskovanje neznanega me je spomnilo na bone, ki jih je slovenskim državljanom nedavno poklonila vlada in s tem podprla turistične delavce. Če še ne veste, dobili smo bone za dopustovanje v Sloveniji, vsak odrasel po 200 evrov in vsak otrok 50. Za par je to 400 evrov, kar je zame precej denarja. Porabiti jih je treba do konca tega leta, za prenočišče z zajtrkom, kjerkoli v Sloveniji. Sva sedela z Branetom na Mirni gori, najvišjem hribu Bele krajine, in se pogovarjala, kaj novega bova z njihovo pomočjo raziskala. In ugotovila, da pravzaprav že tako ali tako lahko

greva povsod. Imava petindvajset let star bivalni kombi s spalnico na strehi in prijatelje po vsej Sloveniji. »Lahko bi se malo afnala,« sem rekla. »Greva nekam, kamor zaradi cene ne bi nikoli šla, naju pa firbec matra, kako je. Nekom, kjer naju bodo razvajali. V *Nebesa*.« *Nebesa* so štiri ekskluzivne hiške, postavljene visoko nad Kobaridom, z vsem udobjem in razgledom 'za umret'. Že dolgo si jih želim. Ko potem zares preverim njihovo ponudbo, ugotovim, da stane nočitev z zajtrkom v hiški za dve osebi 365 evrov. Pogoltnem. Štiristo evrov zna biti očitno tudi zelo malo. Še se bo treba ozreti naokrog. Ljudje pa bone že pridno koristijo; ob najtoplejši slovenski reki Kolpi, kjer je po navadi mir božji, mrgoli turistov.

Osrednje dogajanje pa se je v teh dveh mesecih vrtelo okrog naša stare lončene peči. Čez dve leti jih bo imela petdeset, vendar se ji je iztek rok trajanja. »Peč je fuč,« sva družno ugotovila z Branetom, ko je neko noč proti koncu zime začel piskati alarm za ogljikov monoksid, smrtonosni plin brez vonja. Zaspiš in se več ne zbudiš. Naša peč ima zanimivo zgodbo. Ko so moji starši in teta staro zidanico v Semiču spreminjali v vikend, so v neki gostilni v Metliki zagledali čisto posebno lončeno peč: njene pečnice so bile kot cvetlični lončki. Našli so pečarja, ki jo je izdelal, in mu naročili ravno takšno luknjasto peč (v Beli krajini je bila nekoč pogosta, v njenih luknjah so kmetje tudi sušili sadje). Pečar je na videz zgledno opravil svoj posel, toda ko smo peč začeli kuriti, se je pokazal kup napak. Na eni strani je grela preveč in od vročine popokala, na drugi pa premalo; s težavo je potegnila, in če je nisi zakuril v idealnih vremenskih razmerah, je neusmiljeno kadila, da smo prekajeni od dima bežali iz sobe. Ko ti jo je enkrat uspelo ukrotiti, je krasno ogrela prostor, ampak pot do tja je bila resnično trnova. Vsakič, ko sem jo zakurila brez kašljanja in pekočih oči, sem si skoraj pripela medaljo. Pa sem vseeno ob njej preživela številne zime, prevedla kar nekaj knjig, prebrala in napisala veliko lepega.

Kaj naj torej zdaj s to nepokorljivo pohabljenko? Kar nekaj pečarjev jo je v zadnjih letih prišlo pogledat; vsi so samo zmajevali z glavo, češ da je nepopravljiva, »lahko jo samo podremo in postavimo novo«. Jaz pa trmasta. In sentimentalna. Tudi predmeti, ki nas obdajajo, se z leti počlovečijo, postanejo tvoji zaupniki in tolažniki. Ne moreš jih kar tako zamenjati. Peč je srce doma, kot je drevo duša vrta. (Vem, vem, razmišljam čisto po slovensko, Avstralci bi se mi smejali.) Da skrajšam zgodbo – našel se je kraljevič, ki

... in ko je zaživela v novem sijaju.

ga je očarala naša zakleta princesa. Mojster Vido je pečar izumirajoče vrste, ki prenavlja peči tudi po gradovih in ve, kadar mu pot prekriža kaj dragocenega. Našo seniorko je rešil grdega uroka. Lepo štirinajstdnevje smo preživeli skupaj: Brane in Jon kot njegova pomočnika, jaz pa kuharica vsem trem. Obnavljanje stare peči je skoraj kot gradnja hiše – nikoli si ne bi mislila, kaj vse se skriva v njej. Marsikaj smo se pomenili med to lepotno operacijo in bili ves čas dobre volje, saj te delo, ki te veseli, tudi osrečuje. Nekega večera smo

med drugim prebirali Rollandovega *Miklavža Brevgnona*. Šegav roman o radoživcu iz francoske Burgundije se dogaja v sedemnajstem stoletju, ko je po Evropi pustošila kuga. Prav tako kot danes koronavirusu so se ji mnogi smejali, češ, da ljudje ne umirajo od bolezni, ampak od strahu pred njo, in da so si kugo itak zdravniki izmislili. Nič novega pod soncem torej. Takle recept starec, ki malo zatem umre zaradi kuge, svetuje Miklavžu, pa bom, za šalo, kar končala z njim. Mogoče vam pa pride prav.

*»Noge tople si ohrani,
prazen vamp te zla obrani,
bab nobenih ne poglej,
zdrav boš živel vekomej.«*

Iz Kraljičine dežele – Queensland

Mirko Cuderman

Ker je zaradi virusa redno društveno delovanje še vedno omejeno, imamo več časa, da se ozremo na uspehe in neuspehe pretekle dobe. Slike raznih prazničnih obletnic in veselih srečanj ter različnih prireditev nam vlivajo voljo do nadaljnjega dela. Ob resnem pregledu preteklosti in sedanjosti pa se srečamo tudi z vprašanjem, zakaj nam ni v društveno delovanje uspelo pritegniti slovenske mladine. To vprašanje velja za vso avstralsko slovensko skupnost. V našem društvu Planinka splošno velja trditev, da smo za mladino naredili dovolj. Na voljo so imeli igrišča za manjše in večje otroke ter nekaj časa tudi pouk slovenščine. Redno so se odvijala miklavževanja, odrske igrice ter letna srečanja (reunions). Večkrat slišimo, da nas je tukaj premalo in zato mladi niso imeli svoje družbe.

Na slovenski spletni strani lahko preberemo očitke iz Sydneyja, da prejšnji odbor in posamezniki niso storili dovolj za pridobitev mladine. Zanima me, kako bo novi odbor rešil to vprašanje.

Ko pregledujem stare slike obiskov slovenskih voditeljev in škofov, mi fotografije z raznih jubilejev, birm in društvenih obletnic pričajo, da so bili med navzočimi tudi mladi obrazi. Ob raznih prilikah in jubilejih smo na slovesno praznovanje pogosto povabili tudi lokalne predstavnike občine in duhovnika. Kadar se slovenski duhovnik zaradi velike razdalje naše slovesnosti ni mogel udeležiti, smo povabili bližnjega poznanega hrvaškega duhovnika. Na žalost takrat naš obširni večerni program ni vseboval molitve Oče naš. Ne morem pozabiti, kako me je fr. Nikica resno opozoril, da društvo brez skupne molitve pred vsakim slovesnim srečanjem, pojedino ali sestankom, ne more pričakovati blagoslova od nebeškega Očeta. Res, molili smo samo takrat, kadar je bil med nami slovenski duhovnik. Vsi smo bili vzgojeni v komunističnih šolah, kjer sta molitev in Cerkev ločeni od družbenega delovanja, zato je vera za mnoge še vedno tabu. Toda kljub temu smo se v družbi duhovnika počutili močnejše in tudi uspešno napredovali. Ob neki priložnosti sva s patrom Darkom obiskala hrvaškega duhovnika in začutila močno delovanje mladine v hrvaški skupnosti. Njihovi mladi se v velikem številu udeležujejo v različnih kulturnih in športnih panogah. Navzočnost duhovnika ter zaupanje in molitev k Bogu imajo očitno svojo moč. S tem ne mislim obsojati nikogar, edino kar lahko rečem oz. rečemo je: mea culpa. Morda mi bo kdo oporekal, a dejstva pričajo, da je molitev vedno uspešna in močna opora.

Kraljica Rona

ali kako je po Zorkinih besedah potekalo ustvarjalno sodelovanje babice in vnukinje.

Koronavirus je naš svet zagotovo obrnil na glavo. Kar naenkrat se je vse spremenilo.

Zaprli so šole, starši niso več hodili v službe, obiski so bili prepovedani.

Kako vse to razložiti našim najmlajšim, sem se spraševala že od samega začetka. Vnukoma sem po telefonu in internetu hotela razložiti, kaj je ta virus, zakaj ne smeta k meni in jaz ne k njima. Pa ni vedno šlo. Ostalo je veliko vprašanj.

Moj štiriletni vnuk Oliver je virus poimenoval Rona virus. Sedemletna vnukinja Indiana pa je vse izrazila s svojimi risbicami. Vsak dan mi jih je poslala cel kup. Ob njih sem dobila idejo za tole knjižico. Indiani sem poslala besedilo, ona pa meni še več risbic. Tako je zanju in za vse otroke nastala ta zgodbica, da bodo lažje razumeli nevidni svet virusov.

WRITTEN BY ZORKA ČERNJAK
ILLUSTRATED BY INDIANA O'DWYER

THERE ARE MANY KINGDOMS IN THIS WORLD. SOME ARE BIG, SOME ARE SMALL, SOME ARE FAR AWAY, HIDDEN IN THE DEEP FORESTS, SOME ARE GOOD AND SOME ARE BAD. THIS IS THE STORY OF ONE VERY BAD KINGDOM, RULED BY A MEAN KING CORNELIUS AND A VERY BAD QUEEN RONA. THEY NAMED THEIR KINGDOM CORONA KINGDOM.

CORONA KINGDOM WAS VERY BIG, HIDDEN AWAY FROM EVERYONE. QUEEN RONA AND KING CORNELIUS POSSESSED MANY SPELLS AND POWERS. THEIR BIGGEST POWER WAS TO MAKE THEMSELVES, THEIR SOLDIERS AND ANYTHING THEY WANTED INVISIBLE. THIS WAS A HUGE ADVANTAGE TO THEM. ONE DAY THEY DECIDED TO STEAL ALL THE CROWNS FROM OTHER KINGDOMS TO MAKE CORONA KINGDOM EVEN BIGGER AND STRONGER.

IN LATE OCTOBER 2019 THEY PLANNED A BIG ATTACK ON ALL THE OTHER KINGDOMS AND ON THE WHOLE WORLD.

TO PROTECT THEMSELVES QUEEN RONA TURNED ALL HER SOLDIERS INTO INVISIBLE, CROWN-LIKE BUBBLES AND ORDERED THEM TO JUMP FROM PERSON TO PERSON, TO MAKE THEM WEAK AND SICK.

AT FIRST PEOPLE DIDN'T KNOW WHAT WAS HAPPENING. THE CROWNS AND TREASURES WERE DISAPPEARING. PEOPLE ALL OVER THE WORLD WERE GETTING SICK AND EVEN DYING. THE SCIENTISTS KNEW ABOUT THE CORONA KINGDOM AND QUICKLY ALERTED THE GOVERNMENTS TO ORDER PEOPLE TO STAY INSIDE THEIR HOMES.

BY THE END OF MARCH 2020 ALL THE SCHOOLS WERE CLOSED, MUMS AND DADS COULDN'T GO TO WORK, BUSES AND TRAINS STOPPED RUNNING. CHILDREN COULDN'T GO TO THE PARK OR VISIT THEIR FRIENDS OR SEE THEIR GRANDPARENTS. HOSPITALS WERE FULL OF SICK PEOPLE. EVERYONE WAS VERY SCARED.

THE WHOLE WORLD WAS IN LOCKDOWN. TEACHERS WERE TEACHING THEIR STUDENTS ON THE INTERNET, MUMS AND DADS WORKED FROM HOME. SOMETIMES THE WHOLE FAMILY CAMPED AT HOME IN THE BACKYARD AND ASKED FAIRIES TO WATCH OVER THEM. DOCTORS AND SCIENTISTS WORKED DAY AND NIGHT TO FIND THE CURE AND STOP THE CORONAVIRUS SPREADING.

ONE SUNNY
AFTERNOON
A LITTLE
BOY NAMED

OLLIE DECIDED TO HAVE AN EARLY BATH. HIS MUM FILLED THE BATH WITH VERY WARM WATER AND BUBBLE BATH. SHE OPENED ALL THE WINDOWS TO GET THE SUNSHINE IN.

OLLIE ALWAYS LOVED THE BUBBLES AND HE POURED THE REST OF THE BOTTLE INTO THE TUB. SOON THE BATHROOM WAS FILLED WITH BUBBLES, THEY EVEN ESCAPED OUT OF THE WINDOWS.

HIS SISTER INDY THOUGHT THAT THIS WAS SO MUCH FUN. SHE RAN TO THE KITCHEN TO GET ANOTHER BOTTLE OF BUBBLE BATH.

IN HER HURRY INDY DIDN'T REALISE THAT SHE'D GRABBED THE BOTTLE OF HAND DISINFECTANT. SHE EMPTIED THE WHOLE BOTTLE INTO THE

TUB. MORE AND MORE BIG BUBBLES CAME OUT. THEY FILLED THE BATHROOM, ESCAPED OUT OF THE WINDOWS AND STARTED

MAKING STRANGE

SHAPES AND NOISES.

MUM AND DAD, WHO

WERE SCIENTISTS,

RUSHED IN. THEY

NOTICED THE BUBBLES

WERE KILLING THE

CORONAVIRUS

SOLDIERS WAITING

OUTSIDE.

THEY IMMEDIATELY

ALERTED THE WHOLE

WORLD.

EVERYONE STARTED CONSTANTLY WASHING THEIR HANDS AND USING LOTS OF DISINFECTANT. THE CORONAVIRUS SOLDIERS QUICKLY DISAPPEARED. THE PEOPLE WERE NOT SICK ANYMORE. SOON SCHOOLS STARTED OPENING. MUMS AND DADS WENT BACK TO WORK. CHILDREN STARTED PLAYING IN PARKS. GRANDMAS AND GRANDPAS CAME TO VISIT.

THE WHOLE WORLD WAS A HAPPY PLACE AGAIN. THE CORONAVIRUS SOLDIERS, TOGETHER WITH THEIR MEAN QUEEN RONA AND A BAD KING CORNELIUS SHRANK AND DISAPPEARED. FROM NOW ON EVERYONE WASHED THEIR HANDS MANY TIMES EVERY DAY, TO MAKE SURE THE CORONA KINGDOM NEVER RETURNED.

ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

OB DNEVU DRŽAVE SLOVENIJE

»Rad bi imel kakor orel peruti,
 da domovino bi vso preletel,
 da bi načudil se njeni lepoti
 in da se zanjo še vse bolj bi vnel.«
 (bl. Alojzij Grozde)

Ob našem prazniku si znova odgovorimo
 na vprašanje: Kako jaz vidim svojo
 domovino?

V filmu Davida Sipoša *Srce se ne boji* v nekem prizoru vidimo, kako se voda spreminja v kri. Pod površjem, pod zunanjimi lepotami je skrita kri – simbol življenja, simbol gorečnosti in požrtvovalnosti vseh ljudi, ki delajo za dobro naše domovine. Kri ne simbolizira samo naših številnih mučencev, ki so dobesedno dali svoja življenja za našo

domovino in jih nismo pozabili, temveč predstavlja predanost in pripadnost vseh ljudi – naših prednikov in tistih, ki za našo domovino pošteno, predano, skrbno in zavzeto delajo in delamo danes. To so vsi ljudje, ki jim je mar za naše okolje in skrbijo za naravo tako, da jo negujejo. To so vsi ljudje, ki delajo za blagor skupnosti, družine in ne samo za lastno korist. To so vsi ljudje, posebej še bolni, starejši in trpeč, ki svoje vsakodnevne molitve, trpljenje in radosti namenjajo prav domovini. To smo ljudje, ki daleč od doma čutimo s Slovenijo in jo predstavljamo v svetu, predstavljamo slovenskega človeka. To je zaveza, ki nas zavezuje in obvezuje, danes in naprej!

Narod, ki v sebi ni duhovno rodoviten, ne bo preživel. Zato je izrednega pomena naša molitev in skrb za domovino, za vse, ki ji pripadamo, za naš slovenski narod, za našo Slovenijo v malem, za naš slovenski dom in za zdrave krščanske in moralne vrednote, za duhovne, politične in druge naše voditelje. Zato darujemo Gospodovo daritev. (Zelo sem žalosten, kadar slišim šušljanje nekaterih, da zakaj je to potrebno? Zakaj je potrebna sv. maša za domovino? Potrebna je; še več kot potrebna.)

Naj bodo posebni priprošnjiki za našo domovino naši sveti in blaženi v nebesih: sveta Družina – Jezus, Marija in Jožef, sveti nadangeli Mihael, Gabrijel in Rafael

P. Darko je maševal za domovino.

Del pevskega zbora je spremljal na kitaro Lojze Husarek.

ter seveda angeli varuhi (spomnimo se spet kdaj nanje), sveta brata Ciril in Metod, sveta Ema, blažena Anton Martin Slomšek in Alojzij Grozde, blaženi drinski mučeniki Krizina in Antonija in vsi Božji služabniki.

MED NAMI JE BILO ...

Šmarnice smo imeli letos na svojih domovih. Sredi meseca so se razmere nekoliko sprostile in sredi maja smo že lahko imeli majhno čredo – do 10 ljudi ter duhovnik, strežnik in pevci. Ko je vlada države NSW naznanila prvo sproščanje ukrepov (postopoma v naslednjih treh mesecih), smo že težko pričakovali in tudi dočakali ponovno odprtje klubov, restavracij, kozmetičnih salonov in še česa. Vendar so pri tem cerkve, kapele, prostore molitve in slavljenje Boga gladko malo prezrli. (Kaj to pomeni?) Sydneyski nadškof msgr. dr. Anthony Fisher in naš škof iz Parramatte msgr. Vincent Long van Nguyen sta šla takoj v akcijo in že v četrtek zvečer, 27. maja, smo s peticijo dosegli, da smo lahko s 1. junijem sprejeli 50 ljudi v naše Božje hrame. Vrtnice, ki jih je predvsem o novejših svetnikih in tem, kako so živeli iz evharistije, napisal upokojeni stiški opat p. dr. Anton Nadrah, smo že brali in premišljevali pri naših Božjih

službah. Upamo in želimo, da ostanemo še naprej zdravi, in da bomo lahko navzoči v večjem številu, če nas ne bo novi val korone spet zadržal doma. Ne vemo, kaj bo, toda ponovimo kdaj v molitvi prošnje, kot smo jih nekoč pri telovskih procesijah in prav tako naši predniki: »Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod! Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod! Nagle in nepredvidene smrti, reši nas, o Gospod!«

Zaradi izrednih razmer, ki še trajajo in se lahko še kaj spremenijo, in ker smo pri našem bogoslužju še vedno okrnjeni, letos nismo imeli procesije sv. Rešnjega telesa v nedeljo, 14. junija, ampak samo evharistično pobožnost in blagoslov z Najsvetejšim na vse štiri strani neba. Tudi lani nismo imeli telovske procesije, ker je deževalo. Letošnji junij pa je po zelo mrzlem maju prav prijetno topel.

Sv. mašo za našo domovino Slovenijo smo letos obhajali v Merrylandsu v nedeljo,

Recitali sta Zora Johnson in Danica Petrič.

28. junija, ker je Slovensko društvo Sydney še zaprto zaradi koronavirusa. Število udeležencev pri sv. mašah je še vedno omejeno, rojaki moramo sporočiti udeležbo in se vpisati na seznam pri vходу. Naša cerkev je bila kar kmalu polna, če upoštevamo predpisano oddaljenost, čeprav zakonci ali člani ene družine lahko sedijo skupaj. Danica Petrič in Zora Johnson sta po obhajilu recitirali pesmi, tako da smo proslavili našo Slovenijo. Danica je recitirala pesem *Naša Slovenija*, Zora pa pesem *Za Slovenijo živim*. Skupina naših pevcev je poskrbela za ljudsko petje pri sv. maši, s kitaro jih je spremljal Lojze Husarek. Za konec so skupaj zapeli še nekaj slovenskih narodnih pesmi. Srečno, mlada Slovenija! Duhovni šopek pa naberimo vedno znova.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

Od srede maja imamo spet svete maše kot običajno, ob nedeljah in cerkvenih praznikih ob 9.30 dopoldne, ob četrtnih ob 10.30 dopoldne, druge dni ob 6.00 zvečer. Pri sv. mašah upoštevajmo ustrezno razdaljo, 4 m² na osebo oziroma 1.5 metra med osebami. Zakonci oziroma družinski člani lahko sedite skupaj. Še vedno vodimo evidenco obiskovalcev, kot naroča Inštitut za zdravje v državi NSW.

Na praznik Marijinega vnebovzeta – veliki šmaren, 15. avgusta, in na praznik Marijinega rojstva – mali šmaren, 8. septembra – bosta sv. maši ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer. Pri sv. mašah na veliki šmaren bomo obnovili posvetitev slovenskega naroda Materi Božji.

Naša dvorana je zdaj še zaprta. Zadnji dan junija smo jo očistili in razkužili ter preuredili mize in stole, da bomo ustrezno razmaknjeni. Bog povrni vsem pridnim, med njimi so: Sonja Fisher, Anton Kociper, Jože in Marija Modrijančič, Danijela Nikčević, Anton in Gizela Špiclin, Mihelca Šušteršič, Dragica Valenčič. Stanko in Marija Kolar

pa sta v četrtek pred sv. mašo uredila gredice pri dvorani in okolico. Hvala še drugim, ki ste pomagali ali nam pomagajte ves čas tudi drugače, ter rojakom, ki nas spremljate v duhu in z molitvijo. Naredimo, kar moremo.

Kdaj bo dvorana spet odprta, Vam sporočimo naknadno. Nekateri boste pogrešali svoje stalne sedeže, vendar raje potrpiamo še nekaj časa, saj si tudi doma in med seboj radi rečemo, da »Božja mast v nebesa pomaga«.

Vsa druga srečanja in praznovanja so do nadaljnjega odpovedana. Krstna slavlja in poroke so spet dovoljene, pri pogrebih se prav tako vpišemo na seznam in upoštevamo predpisan razmak med seboj.

POGREBNE SV. MAŠE

Ker so bili pogrebi zaradi omejitev dovoljeni le v ožjem krogu in nismo obhajali pogrebnih maš, bom te maše posebej oznanil po dogovoru z domačimi in potem spomine za 7. in 30. dan pri nedeljskih sv. mašah. Sv. maše za 7. in 30. dan opravim potem med tednom.

Priporočam se Vam še naprej za druge mašne namene in darove za našo cerkev in misijon, saj so sedaj nabirke manjše, vzdrževati pa moramo tako kot prej in tudi računi prihajajo kot prej. Sv. maše, ki jih naročate kot spomine poleg oznanjenih namenov, opravim doma med tednom, ali pa jih oddam še drugim duhovnikom, ki sami nimajo dovolj darov za sv. maše.

Letos maja je podjetje PA People iz Ryda popravilo ozvočenje v cerkvi in zamenjalo staro mešalno mizo z novo (Sound Craft Mixing Console).

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 4.00 popoldne, od oktobra pa ob 5.00 popoldne. Če bo kakšna sprememba, se obvestimo.

Za sv. mašo narodov, ki bi morala biti letos zadnjo nedeljo v septembru v konkatedrali sv. Janeza Vianneya v kraju Fairy Meadow (mašo so predstavili z avgusta na september), nam s Škofije Wollongong niso še nič sporočili. Zaradi znanih razlogov in omejitev bo ta sv. maša verjetno prestavljena ali odpovedana.

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maše so spet kot doslej, vsako 3. nedeljo v mesecu. Julija in avgusta ob 5.00 popoldne, od septembra naprej pa ob 6.00 zvečer: 19. julija, 16. avgusta, 20. septembra, 18. oktobra, 15. novembra, 20. decembra in na božič, 25. decembra.

NEWCASTLE – HAMILTON – KATEDRALA SRCA JEZUSOVEGA

Sv. maša bo spet v božičnem času, na praznik sv. Družine, 27.12., ob 6.00 zvečer. Po sv. maši bo srečanje v župnijski sejni sobi in takrat se bomo dogovorili, kako naprej.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Zaradi razmer po epidemiji koronavirusa, ki se lahko še kaj spremenijo, tudi v zimskem času ne bomo imeli bogoslužja za rojake.

MARIAN VALLEY: Marijina Božja pot bo spet odprta 12. julija 2020, za udeležbo pri sv. mašah bo obvezna registracija, vsakega bogoslužja se bo lahko udeležilo do 100 ljudi, če se ne bo kaj spremenilo. Za naše osrednje romanje v soboto, 12. septembra, so razmere negotove, tako da boste, kot kaže, letos navzoči samo domači rojaki iz Kraljičine dežele. Skupnega romanja rojakov iz drugih naših držav ali ozemelj zato ne bo. Pater pride(m) samo, če ne bo

kakšne obvezne karantene. Sv. maša je ob 11.00 dopoldne.

Novembra se bomo zbrali v Marian Valley k sveti maši in k molitvam za rajne v soboto, 14. novembra, prav tako ob 11.00. Takrat bo sveta maša v naši kapelici Marije Pomagaj. Za morebitne spremembe se obvestimo, pa tudi vi me obvestite, če bo kaj posebnega.

SV. KRST

DAPHNE ALIJANA SAUNDERS, hči Justina in Amande, rojene Lowe, rojena 10. januarja 2020, krščena v Merrylandsu pri Sv. Rafaelu 20. junija 2020. Botra je bila Bianca Cimenti. Čestitamo!

NEDELJA SV. REŠNJEGA TELESA, 14. junij 2020 Martha Magajna

Še pred nekaj tedni smo se lahko zbrali v cerkvi le v majhnem številu, 20 vernikov. Žalostno in skromno, kajne?

Ko se je število okuženih občutno zmanjšalo in so dovoljenje za povečano število obiskovalcev dobili klubi, gostilne in restavracije, so se vse verske skupnosti obrnile na vladne organe s peticijo in

prošnjo za povečano število navzočih. Tudi mi smo prispevali velik delež s prošnjami in že nekaj dni kasneje je prišlo dovoljenje. Število vernikov v naših cerkvah se je v skladu s pravili virusa covid-19 povečalo na 50, pod običajnimi pogoji glede higiene, razdalje med obiskovalci in pozornosti na morebitne znake infekcije z virusom. Ob vstopu v cerkev se mora vsak vpisati

Klara in Marija ob vstopu v cerkev Sv. Rafaela

na seznam obiskovalcev in si očistiti roke z dezinfekcijskim sredstvom, ki je na voljo pri vratih. Clara Brcar je dobila nalogo, da zapisuje vstopajoče in jih opozori na sredstvo za razkuževanje rok. Sedeži v cerkvi so razdeljeni in označeni tako, da

vsi sedijo na predpisani razdalji eden od drugega. Cerkev je dovolj velika, da bi s predpisanimi razdaljami lahko sedelo notri tudi več ljudi, a predpise je treba upoštevati.

Izjema pri predpisanih razdaljah so zakonci ali večje število družinskih članov, ki lahko sedijo skupaj. Tukaj vidimo družino Kuretovih, ki so prišli na sveto mašo za obletnico mame Albine, v drugih klopih pa večje število zakoncev: Jamškovi, Kolarjevi, Korparjevi, Brežnikovi in drugi. Zaradi varnosti vseh navzočih članov naše skupnosti, letos procesije ni bilo. Tudi otrok ni bilo v cerkvi, saj bi jih bilo težko prepričati, da bi mirno sedeli na svojem mestu.

Sveta maša je bila tokrat precej krajša, brez pevskega zbora in orgel, po svetem obhajilu pa nas je s pesmijo razveselila Vesna Poch.

Za nekaj trenutkov smo še postali pred cerkvijo, saj je dvorana še vedno zaprta, vendar smo se kmalu razpršili vsak na svojo stran. Pater Darko pa je moral pohiteti, da je do enajstih prišel v hrvaško cerkev v Blacktown, kjer pomaga pri sveti maši hrvaškemu patru. V popoldanskem času je moral še v slovensko cerkveno skupnost v Wollongong.

Bog daj, da bo virusa kmalu konec in da se

Družinski člani lahko sedijo skupaj.

bomo, ko nam bodo dovolili priti v cerkev v večjem številu, počutili varne.

NAŠI POKOJNI

JULIJA ULE, rojena MIKULETIČ, je umrla 16. maja 2020 v bolnišnici v Liverpoolu, NSW. Rojena je bila 17. maja 1930 v Veliki Bukovici pri Ilirski Bistrici. Poročena je bila z Antonom Uletom, ki je upokojeni strugar. Družina je po vojni živela najprej v Čilu, nato so se v sedemdesetih letih preselili v Avstralijo in bili povezani z našimi rojaki in z Merrylandsom. Mama Julka je rada pripovedovala, kako so se znanci vsako nedeljo počakali po sv. maši, šli skupaj na kosilo ali preživeli nedeljo skupaj. Družino je zelo pretreslo, ko se je najmlajša hči Miriam smrtno ponesrečila. Vsako leto so se je spomnili ob obletnici in prišli k sv. maši. Zadnja leta pa sta oče in mama prejemale zakramente na domu. Julija zapušča moža Antona, hčerko Violeto z možem Zaneom, hčerki Blanko in Jacky, vnukinjo Karen z možem Manuelom, vnukinjo Natalie in pravnukinjo Mileno, sestro Ivanko in njeno družino v Avstraliji ter v Sloveniji sestro Tončko in Milo z družinama. K pogrebu smo se zbrali v ožjem družinskem krogu v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v petek, 29. maja 2020, in jo nato pospremili na pokopališče Liverpool.

JOŽEF HORVAT je umrl 16. maja 2020 v Wollongongu. Po poklicu je bil mehanik. Rojen je bil v Markovcih v Prekmurju 12.

januarja 1935 kot tretji od štirih otrok. Star je bil komaj tri leta, ko mu je umrla mama, oče pa je umrl deset let pozneje. Za družino in kmetijo je potem skrbel starejši brat. Jožef je pomagal doma na kmetiji in se v Murski Soboti izučil za mehanika šivalnih strojev. Z ženo Gizelo sta se leta 1971 odpravila v Avstralijo. Družina je živela trideset let v Richmondu, nato sta se preselila v Wollongong. Jožef zapušča ženo Gizelo, hčerko Alenko z možem Troyem, hčerko Kelly z možem Benom in vnuka Kel in Abby. Pogrebni obred je vodil g. Mark De Battista, župnik iz Port Kemble, v kapeli pogrebnega zavoda Parsons Funerals v Wollongongu v petek, 29. maja 2020. Nato je bil pokojnik upepeljen. Hvala Tereziji Matuš za sporočilo.

BRUNA GIANESI, rojena REJA, je umrla v bolnišnici Concord, NSW, v torek, 2. junija 2020. Rodila se je 28. maja 1930 v Kozani v Goriških Brdih (sedaj župnija Biljana). Poročena je bila z Liviom Giancesijem. Po poklicu je bila delavka. Zapušča sina Alexandra z ženo Jasmine, sina Roberta z ženo Alexandro, vnuke Melisso, Kahro, Daniela, Anthonyja, Kerri, Chrisa in Georgio ter pravnuka Scarlett in Mattea. Pogrebni obred sem vodil p. Darko v kapeli pogrebnega zavoda Andrew Valerio & Sons, Five Dock, NSW v petek, 5. junija 2020. Nato je bila pokojnica upepeljena.

MAKSIMILIJAN – MAKS ROBIČ je umrl v bolnišnici Concord v torek, 9. junija 2020. Rojen je bil 4. maja 1934 na Velikem Slemenu pri Mariboru, v župniji Selnica ob Dravi. Po poklicu je bil strugar – poslovodja, žena Marija, rojena Selan, pa je bila do upokojitve poslovođkinja News Agency. Družina je bila zelo povezana z našimi rojaki, ki so se v velikem številu udeležili sv. maše in pogreba. Maks zapušča ženo Marijo, hčeri Rozalin in Annette in vnukinjo Chloe. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v torek, 23. junija 2020,

v župnijski cerkvi sv. Jožefa v Enfieldu. Maks počiva na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

ROBERT MIRNIK je po večletni bolezni umrl v četrtek, 25. junija 2020, v bolnišnici Bankstown, NSW. Rojen je bil 29. julija 1959 v Sydneyju. Po poklicu je bil administrator. Zapušča mamu Danico, sestro Sonjo z možem Filipom, nečaka Alexa in Michaela ter nečakinjo Stephanie, ki mu je na pogrebu tudi zapela. Oče Franc je že pokojni. K pogrebnemu obredu so se zbrali v četrtek, 2. julija 2020, v kapeli Mother of Mercy v Rookwoodu, in ga pospremili na tamkajšnje katoliško pokopališče, kjer počivata skupaj z očetom.

ANGELA BRALA, rojena GRLJ, je umrla v bolnišnici Braeside v Prairiewoodu na velikonočni ponedeljek, 13. aprila 2020. Rodila se je 22. maja 1939 v Trnovem pri Ilirski Bistrici. V družini je bilo šest otrok.

Mladost je preživela v Harijah. V Avstralijo je prišla 9. julija 1957. Triindvajsetega aprila 1960 sta se poročila z Matetom Bralo v cerkvi sv. Jožefa na Kangaroo Pointu v Brisbanu. Družina je bila povezana s krajevno župnijo Brezmadežne Device Marije v Bossley Parku in tudi z našo cerkvijo sv. Rafaela v Merrylandsu. Angela je bila zvesta naročnica Misli in Rafaela. Rada se je oglasila v Merrylandsu in darovala za svete maše. S prijateljicami in prijatelji iz domačih krajev je prav tako ohranjala stike, udeleževala se je izletov, ki jih je pripravljala klub Triglav. Za drago Angelo Brala žalujejo mož Mate, sinova Peter in Martin ter hči Linda s svojimi, še posebno pravnuk Archie. K pogrebnemu obredu so se zbrali v župnijski cerkvi Marijinega brezmadežnega spočetja v Bossley Parku v torek, 21. aprila 2020, in pokojno Angelo pospremili na pokopališče Liverpool. Za neljubo napako v prejšnjih *Mislih* se iskreno opravičujem.

TAM PRI CELOVCU ... ali o vzvišenem zgodovinskem trenutku

Alenka Juvan

Tudi v tej »skrivnostni delavnici božji«, kakor Goethe spoštljivo imenuje zgodovino, se dogaja neizmerno veliko vsakdanjega in puhlega. Tudi tu so, kakor povsod v umetnosti in življenju, vzvišeni, nepozabni trenutki redki. Največkrat kot kronistka samo ravnodušno in vztrajno niza člen za členom v tisti orjaški verigi, ki sega skozi tisočletja, dejstvo za dejstvom, kajti vsaka napetost potrebuje čas za pripravo, vsak resničen dogodek razvoj.

Tako je v predgovoru svoje knjige z naslovom *Zvezdni trenutki človeštva* zapisal avstrijski pisatelj judovskega rodu, Stefan Zweig. Naj na te misli navežem svoj zapis o za Slovence vzvišenem zgodovinskem trenutku pred sto leti (10. oktobra 1920): koroškem plebiscitu. Ta se je sicer za naš narod končal precej klavrno, tragično pravzaprav, vendar bi se ob tem lahko marsikaj naučili. Predvsem tega, da je v slogi moč. Pa se nismo, če se samo za trenutek ustavim pri današnjih dogodkih, zapletih in delitvah. Kar seveda ni dobro, in tudi takrat, pred sto leti, ni bilo. Da moramo Slovenci stopiti skupaj, pa se je takrat jasno zavedal Rudolf Maister, vojak in pesnik, bibliofil in humanist.

Po prvi svetovni vojni in razpadu Avstro-Ogrske 1918 je nekdanji avstro-ogrski častnik Rudolf Maister ubranil slovensko severno mejo in Maribor pred novo nastalo Republiko

Avstrijo ter rešil meje na Štajerskem. Z mejami na Koroškem pa se je zapletlo. Tako so v Parizu na mirovni konferenci leta 1919 zmagovalci (antantne sile) določili, da se Celovška kotlina razdeli na cono A in B. O tem, kam katera sodi, pa bo odločil plebiscit.

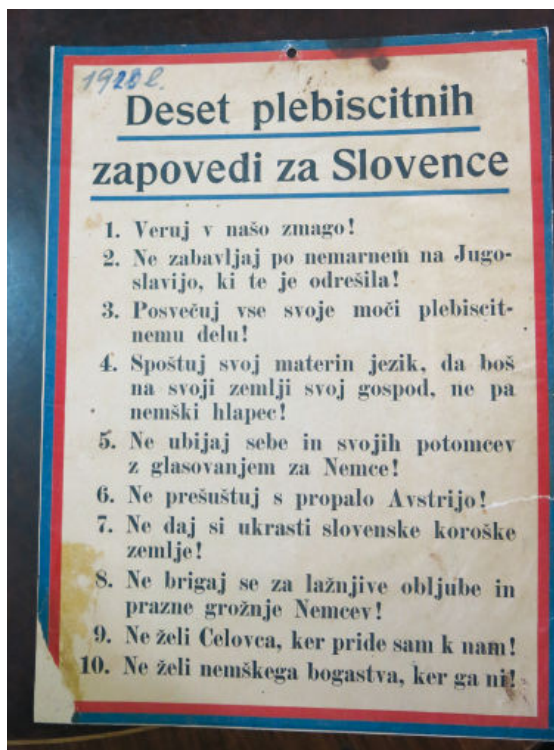
Cona B je bila pod avstrijsko upravo, cona A pod jugoslovansko oz. Maistrovo. Rudolf Maister je hitro spoznal, da mora Korošce povezati med seboj. Tako so na njegovo pobudo ustanovili Narodni svet za Koroško kot nadstrankarsko organizacijo in Maister je postal njen predsednik. Organizacija si je med drugim prizadevala tudi za gospodarski in kulturni razvoj Slovencev, izdajali so revijalni in propagandni tisk. Maister je spodbujal ustanavljanje čitalnic, gledaliških skupin in pevskih zborov. Slovence je prav tako skušal povezati s tabori in s kulturnimi prireditvami. Ko je moral po sklepu plebiscitne komisije dobre tri tedne pred plebiscitom Koroško zapustiti, se je jasno pokazalo, da je plebiscitno delo ostalo brez glave. Optimizem, ki ga je prinašala tudi objava datuma (31. oktober 1920) za plebiscit v coni B v časopisu *Korošec*, je izginil kot kafa. Plebiscit v coni A 10. oktobra 1920 je bil za Slovence izgubljen. Za Avstrijo je glasovalo 59,1 odstotka volivcev, za Kraljevino SHS pa 40,9 odstotka.

V Maistrovi rojstni hiši v Kamniku, ki je del Medobčinskega muzeja Kamnik, ob stoletnici plebiscita na Koroškem pripravljamo razstavo o tem, kako je ta pomembni zgodovinski dogodek takrat in še dolgo potem odmeval v literaturi in glasbi. Izbrali smo šest protagonistov, ki so se za svoj narod z besedo in pesmijo borili enako zagnano kot vojaki z bridko sabljo in puško na fronti. To so bili: glasbenika, zborovodja, skladatelja Lovro Horvat in Pavle Kernjak, doktorica naravoslovja, zavzeta narodna delavka Angela

Piskernik, umetnostni zgodovinar, pisatelj in diplomat dr. Izidor Cankar, pisatelj in politik Prežihov Voranc ter pisatelj in duhovnik Franc Ksaver Meško. Nekateri so bili bližnji Maistrovi sodelavci, drugi so nadaljevali svoje delo tudi, ko je Koroška po plebiscitu ostala v Avstriji. Takrat je na današnjem avstrijskem Koroškem živel 65 tisoč Slovencev, danes jih je le še 13 tisoč.

Razstavo TAM PRI CELOVCU ... Koroški plebiscit 1920 v literaturi in glasbi bomo odprli na malo gospojnico, 8. septembra 2020, kot spomin in opomin, da smo tudi zaradi razdeljenosti zgrešili vzvišeni in nepozabni trenutek, ki nam ga je ponudila zgodovina: da bi južna Koroška z zibelko slovenstva Gospo Sveto ostala združena z matičnim narodom.

In prav zdaj je te razdeljenosti na Slovenskem spet dovolj in še čez! Bi morali izgubiti še kaj?

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912
p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783
Sts. CYRIL and METHODIUS
SLOVENIAN MISSION

Baraga House, 19 A'Beckett Street
PO Box 197, KEW VIC 3101
Tel.: (03) 9853 7787
E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Po veliki noči in drugih praznikih obhajamo zdaj čas med letom, nedelje med letom ali – kot jim rečemo – navadne nedelje. Vsi smo hvaležni, da smo v preteklosti, čeprav malo drugače, obhajali praznike in srečanja. Procesije sv. Rešnjega Telesa in krvi sicer ni bilo, to pa ne pomeni, da nismo prosili za blagoslov našega dela in nas samih. Upam, da se je blagoslov iz cerkve razlil na vse Vas, ki ste to v duhu želeli prejeti.

Mali nevidni spremljevalec si še vedno želi naše bližine. Kar noče in noče nas zapustiti. Vse kaže, da se med nami dobro počuti. S tem pa so žal povezana tudi naša skupna

srečevanja ob duhovni mizi. Še vedno so prepovedi in omejitve zelo aktualne. Tako, da nam tudi nadalje ostajajo oddaljena bližina in molitev ter dobre misli drug za drugega. Nikakor ni čas, da bi se človek prepustil obupu ali malodušju. Res je, da so se strah pred boleznijo ter materialne in duševne stiske zarezele v našo družbo in vsakega posameznika. Strah pred prihodnostjo hromi našo vero, upanje in zaupanje. Vendar nam ostaja v veliko oporo Jezusova beseda in njegovo zagotovilo: »Jaz sem z vami do konca sveta.«

Vse napisane stvari za naprej so zgolj informativne narave, če se bomo med tem časom kaj spremenilo, Vas bom obvestil. Seveda pa ste povabljeni, da spremljate sporočila na spletni strani www.glasslovenije.com.au in prisluhnete sobotni slovenski oddaji na radiu SBS.

ZAHVALA OB MINULEM ŽEGNANJU

Še posebej se zahvaljujem Božji ljubezni, ki jo s p. Davidom okušava po dobrotnikih, po zvestih sodelavcih, po skritih molivcih, po vseh, ki na tak ali drugačen način kažete, da ste najini sopotniki. HVALA VAM za vsak izraz podpore, za vsako toplo misel, za vsako delovno uro, ki ste jo pustili v Kewju. Še posebna zahvala pa velja Vsem, ki si od svojega odtegujete, da darujete za potrebe slovenskega misijona. Bog, ki vidi tudi skrito, naj Vam bo bogat plačnik.

Zlata poroka Srečka in Majde Brožič,
31. maj 2020.

Triindvajseta obletnica smrti

p. BAZILIJA bo v nedeljo, 26. julija 2020, ob 10. uri. Prav je, da se ga v veliki hvaležnosti spomnimo zaradi vsega, kar je za avstralske Slovence naredil v letih svojega bivanja med vami. Na tem mestu bi se rad zahvalil tudi članicam Društva sv. Eme, ki vsak mesec zanj in za pokojne članice darujejo sv. mašo.

V soboto, 27. julija 2020, bo minilo že šest let od smrti p. Janeza Tretjaka. V sredo, 12. avgusta 2020, pa 35 let od smrti p. Filipa Inocenca Ferjana. Vseh se pri sv. mašah s hvaležnostjo spominjamo.

Prav lepo je in res hvalevredno, da darujemo za svete maše za svoje pokojne starše, sorodnike, prijatelje in dobrotnike. Poleg naših molitev je darovanje svete maše največ, kar lahko naredimo zanje.

V Geelongu in St Albansu v avgustu ne bo sv. maše. Za naprej pa boste pravočasno obveščeni.

V soboto, 15. avgusta 2020, ob 10. uri bomo praznovali MARIJINO VNEBOV-ZETJE, veliki šmaren. Lepo vabljeni k temu

največjemu Marijinemu prazniku, kjer se bomo tudi mi pridružili obnovitvi posvetitve slovenskega naroda Materi Božji.

Praznovanje **OČETOVSKEGA DNE**, bomo imeli teden dni pred samim praznikom, **v nedeljo, 30. avgusta 2020.**

ZAKONSKE JUBILEJE (10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60 ...) in obletnico blagoslovitve cerkve, bomo praznovali v **nedeljo, 18. oktobra 2020, ob 10. uri**. Prosim, če lahko sporočite, kdo praznuje, in ne recite: »Saj ni potrebno!« ali pa »Midva ne praznujeva.« Verjemite, **PRAZNOVATI JE POTREBNO**, ker

je človek tudi bitje, ki praznuje.

REDNO BOGOSLUŽJE v KEWJU je vsako nedeljo ob 10. uri, po novem tudi na drugo nedeljo v mesecu. Upam, da bo ta sprememba ure pripomogla, da bo obisk sv. maše na drugo nedeljo v mesecu večji. Vedno ste dobrodošli tudi pri sv. maši ob petkih ob 10. uri.

ODŠLI SO

STAN BERGOČ, rojen 21. septembra 1934 v Kleniku pri Pivki, je umrl 9. maja 2020 v Epping Gardensu – Palliative Care. Od njega smo se poslovili 14. maja 2020 v Tobin Brothers South Morgan Chapel, pokopali pa na pokopališču Yan Yean Cemetery. Leta 1955 se je odločil, da odide v Avstralijo. Najprej je živel v NSW, po nekaj letih pa se je preselil v Viktorijo. Leta 1963 je spoznal Stello in se z njo kmalu poročil. Skupaj sta preživela 57 let. Najprej se jima je rodila hčerka Stephanie, leta 1968 pa hčerka Jenny. Po opisu hčera je bil Stan skromen človek, ponosen in vesel vsega, kar je imel. Delal je kot voznik tovornjaka.

Skupaj z ženo je rad zahajal v slovenski klub Jadran. Sočutje ženi Stelli, hčerkama Stephanie in Jenny z družinama.

LIVIA TOMŠIČ, rojena KRAŠEVIČ, je umrla 9. maja 2020 v krogu svoje družine. Rojena je bila 19. maja 1938 v Račicah pri Ilirski Bistrici. Od nje so se poslovili v cerkvi St. Theresa's v Essedonu v petek, 15. maja 2020. Pokopali so jo isti dan na pokopališču Keilor. Sočutje možu Silvestru, hčerki Bis in sinovoma Ronu in Stevenu.

NIKOLAJA BARAGA, roj. OMAHEN, rojena 8. avgusta 1931 v Beltincih, je umrla 17. junija 2020 v Mulgrave Hospitalu. Pokopali smo jo v četrtek, 25. junija 2020, na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Ob začetku druge svetovne vojne sta skupaj z očetom Gustavom odšla v Argentino. Leta 1954 se je poročila s Srečkom Baragom in živela v Buenos Airesu. V sedemdesetih letih sta se preselila v Avstralijo, v Springvale. Velika je bila v ljubezni, ki jo je imela do svoje družine in prijateljev. Zelo rada je preživljala svoje proste urice s svojimi vnuki in pravnuki. Njeno srce je bilo vedno odprto za vse, ki jih je srečala. Sočutje možu Srečku, hčerki Barbari Zorko z družino ter vnukoma Alexu in Martinu z družinama.

TEREZIA (REZKA) PROSENIK, roj. GABROVEC, rojena 10. septembra 1950 v Ljubstavi, Videm pri Ptujju, je umrla 20. junija 2020, v Epping Hospitalu. Slovo od rajne je bilo v petek, 3. julija 2020, v Fawkes Memorial Parku. S svojim rojstvom se je pridružila še trem sestram in bratu. Kot mlado dekle je odšla v Avstrijo, kjer je našla delo pri zdravniški družini in jim pomagala na vseh področjih njihovega dela. Kmalu je spoznala svojega bodočega moža Karla Draga Prosenika in leta

1975 sta se odločila, da odideta na novo življenjsko pot v Avstralijo. Ustvarila sta si dom v Glenroyu in se leta 1976 poročila. Kmalu sta se jima pridružila sin Richard in hčerka Carmen. Rezka je zgledno skrbela za dom, in kot pravi slovenski pregovor, podpirala tri hišne vogale. Zelo ponosna je bila na svoja otroka, ki ju je odlično vzgojila. Bila je izvrstna kuharica in gostiteljica, še posebej se je odlikovala pri peki sladkih pregreh. Močno je bila povezana s svojima vnukinjama Alano in Alessio. Sočutje možu Karlu Dragu, hčerki Carmen Prosenik in sinu Richardu z družino.

SREČKO BARAGA, rojen 21. februarja 1930 v Starem trgu pri Ložu, je umrl 29. junija 2020 v domu Lexington Age Care v Springvalu. Od njega smo se poslovili v ponedeljek, 6. julija 2020, na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Zelo je bil ponosen na svojega očeta Srečka Baraga, ki je bil profesor. V času njegovega službovanja na oddelku za vzgojo pri slovenskem šolstvu pod Zavezniško vojaško upravo, je bilo na njegovo pobudo ustanovljenih šest srednjih šol, štiri nižje strokovne šole, ljudske šole in učiteljski tečaj v Gorici, leta 1947 pa še novo slovensko učiteljske v Trstu. Družina je leta 1948 odšla v Argentino, v Buenos Aires. Tu je spoznal svojo ženo Nikolajo in se leta 1954 z njo poročil. V sedemdesetih letih je migriral v Avstralijo skupaj s hčerko Barbaro, ki ji je bil do ženinega prihoda ljubezniva mama, razumevajoč in skrben oče ter dober prijatelj. Zelo se je posvetil svoji družini. Njegovo veliko veselje sta bila vnuka in trije pravnuki, ki jim je tudi, ko je bil bolan, zmeraj podarjal nasmeh.

Sočutje hčerki Barbari Zorko in možu Petru, vnukoma Alexu z ženo Sheridan in Martinu z ženo Gabrielle, ter pravnukom Oscarju, Oliverju in Nicholasu.

Bert Pribac

1933–2020

Petnajstega maja 2020 je v rodni Srgaših v 88. letu starosti umrl Bert Pribac, pesnik, prevajalec in esejist.

Humbert Pribac, »staroselski Istran, Šavrin in Slovenec«, kakor si je pravil, se je rodil 16. januarja 1933 v kmečki družini. Leto dni po mali maturi je opravil časnikarski tečaj in je kot novinar pripravnik delal za *Istrski tednik* in *Slovenski Jadran*. Že kot dijak je pisal pesmi in urejal časopis *Naša misel*. Po maturi leta 1955 je vpisal študij primerjalne književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1959 je prišel, kot sam pravi, v »spor z oblastjo in slabo vestjo«, zato je ilegalno zapustil domovino. Po letu dni bivanja v Zahodni Nemčiji je z ženo in sinom prispel v Avstralijo. V Melbournu se je zaposlil kot čistilec v bolnišnici, nato kot poštni uradnik. Ob delu se je učil jezika in leta 1965 maturiral iz angleščine. Zatem je diplomiral iz knjižničarstva in magistriral iz medicinskega bibliotekarstva v Sydneyju. Že leta 1966 se je zaposlil v Narodni knjižnici Avstralije, od leta 1972 pa je bil vodja bibliotekarske in dokumentacijske službe avstralskega ministrstva za zdravstvo. Leta

1962 je izdal knjižico pesmi *Bronasti tolkač*, ki je prva slovenska knjiga, izdana v Avstraliji.

Bert Pribac je pripravljaval tedenske radijske oddaje za avstralske Slovence. V slovenščino je prevedel več avstralskih pesmi; angleške prevode Kosovelove poezije pa je leta 2008 skupaj s prevajalskim kolegom Davidom Brooksom objavil v knjigi *The Golden Boat*. Za prevod Kosovelove poezije v angleški jezik in širjenje kraške kulture v svetovni prostor je prejel plaketo Srečka Kosovela za leto 2017. Pet let prej ga je tedanji slovenski predsednik Danilo Türk odlikoval z redom za zasluge za prizadevno uveljavljanje slovenske istrske kulture.

Bert Pribac je veliko potoval po svetu, leta 2000 pa se je vrnil v domovino, v Srgaše, kjer je obdeloval vinograd in oljčnik, bral in pisal.

»Pesmi pridejo kot počitek. Pesem pride takrat, ko si misliš: moja duša je danes prazna, moram pogledati, ali je kaj v njej, moram ji kaj pokloniti,« je ob svoji 80-letnici v koprskem gledališču pripovedoval v pogovoru z Jasno Čebrom.

Bert Pribac nikoli ni sprejel deljenja na leve in desne. Po sporu z »domobranskim patrom« v Avstraliji se je celo odpovedal krščanski veri. Esejistične in polemične zapise je Bert Pribac zbral v knjigi *Slovenske spravne motnje*.

Pisanja knjige o Piranskem zalivu se je lotil, ker so ga razjezile »lažne izjave« hrvaškega vladnega vodstva glede mejnega spora s Slovenijo. Kot Istran je bil zaskrbljen za usodo slovenske Istre in si želel pravične odnose s Hrvaško. Pribčevi somišljeniki trdijo da si je Pribac prizadeval za preseganje slovenske politične razdvojenosti.

Bert Pribac in jaz sva odraščala v domovini, kjer smo vsi na videz soglašali. Oblast je ukazala, da vsi združeni korakamo za njihovo zastavo in pojemo iste pesmi. Diktatorjem je lažje vladati složnim in ubogljivim ljudem. V Avstraliji je seveda drugače. V demokraciji imamo več strank in vsi imamo pravico izraziti svoje prepričanje in izbirati politično vodstvo. Ni čudno, da pride do razdvojenosti. V vseh demokracijah ima vlada opozicijo, ki opozarja na napake vladajoče stranke, svetuje drugačne rešitve in predlaga drugačne načrte. Ljudje vedno želijo izboljšati svet po svojem načrtu, želji in pameti. Na žalost do zdaj še nikomur ni uspelo odpraviti razdvojenosti, kajti vsi različno gledamo na dogajanja in medsebojne odnose. Prav je tako, saj se eden od drugega učimo in tako skupaj izboljšujemo družbo.

Po mojem je pomembno le, da s spoštovanjem in ljubeznijo poslušamo eden drugega in obenem v prid svojega naroda iščemo stvari, ki so nam skupne. Enakost ni vrlina, in misliti s svojo glavo ni greh. Ko grem v gozd, se vedno veselim ptic, ker vsaka po svoje žvrgoli.

Cilka Žagar

Prisotnost Bert Pribac

Biti prisoten,
vedeti, da si,
in da drugi vedo,
da si, da smo,
da veš za druge,
ki so ob tebi
ali pa drugod,
in da nam duša greje
dobre misli vseh,
vedno in povsod.
To je bistvo
biti in vere
v boga ali v ljudi.

Iz zbirke *Vonj po jasminu*, 2008

80-84 Brisbane Road
St. John`s Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Martha Magajna: (02) 9609 6057

NAŠ KLUB TRIGLAV MOUNTIES JE KONČNO SPET ODPRT Martha Magajna

Prvi teden, ko so se v NSW odprli klubi, smo iz uprave našega kluba prejeli naslednje obvestilo:

Triglav Mounties obvešča vse člane in prijatelje, da so klubski prostori odprti za vse člane od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne, enako je odprta tudi restavracija kluba. Zaradi uradne omejitve števila obiskovalcev na 100 oseb, so aktivnosti v klubu omejene na postrežbo s hrano in pijačo pri mizah in drugo, vse strogo pod predpisanimi pogoji higiene in vzdrževanja razdalj med obiskovalci. Vse druge, bolj množične aktivnosti, kot so bingo, loterija, plesne zabave in vse športne aktivnosti zaenkrat še niso dovoljene.

Obnovite lahko tudi članarino v klubu, nečlanom je dovoljen vstop samo, če se pri vstopu včlanijo.

Prvi dan so v klub prišli večinoma odborniki kluba, za podporo pridnim uslužbencem kluba, ki so morali preurediti in zmanjšati število miz in stolov v skladu s pravili epidemije koronavirusa. Pri vstopu v klub je treba skozi celoten postopek merjenja temperature na čelu, registriranja članske kartice, razkuževanja rok in izbire sedeža v dvorani na primerni razdalji od drugih članov.

Drugi teden od ponovnega odprtja klubov v NSW in tudi kluba Triglav Mounties v St Johns Parku, so se stvari v klubu počasi začele vračati na svoje mesto. Gostov še vedno ni veliko, naši člani so še vedno

dokaj previdni. Restavracija je zdaj odprta od 11.30 dopoldne do 2.30 popoldne, kar je prav pripravno, posebej v nedeljo, ko ljudje prihajajo na kosilo od dopoldanske svete maše. Hrana je sveža, okusna in ni predraga, lahko pa jo naročite tudi za domov (take away). To je še posebej primerno, če je treba kosilo ali večerjo odnesti mami ali očetu, ki se zaradi izolacije še držita doma. Družinski člani lahko sedijo skupaj, prav tako prijatelji, do pet jih je lahko pri eni mizi, vendar morajo še vedno paziti na predpisana pravila o higieni in medsebojni oddaljenosti. Otroška igrišča še niso odprta, prav tako ne druge, bolj množične aktivnosti (bingo, loterija, plesne zabave, šport); tudi balinanje do nadaljnjega še ni dovoljeno.

Razdalja pri kosilu - častni konzul
Tony Tomažin s soprogo in prijatelji.

Na telovo nedeljo smo po sveti maši kosili skupaj s častnim konzulom Republike Slovenije za NSW Anthonyjem Tomažinom s soprogo Tatjano in prijatelji. Prišli so na poslovilno kosilo, ker sta se v soboto že vračala v domovino Slovenijo. Po predpisih so morali sedeti pri dveh sosednjih mizah, tako da so se še vedno lahko pogovarjali med seboj.

Spet pri drugi mizi se jim je pridružil tudi vicekonzul RS Mark Stariha z mamo Tončko in sestro Jenny.

Tudi Kuretova družina je izkoristila priložnost, da ni bilo treba kuhati doma. Očeta Aleksandra je pripeljala hčerka Irena, skupaj s hčerko Nicole, sinom Jamesom in nevesto Bibianne.

Tri generacije Lukežičevih

Lukežičevi so redni gostje v klubu Triglav, posebno odkar je najmlajši Dejan kot veliko študentov začel delati v klubskem baru. Pri mizi imamo kar tri generacije, stari oče Mirko, sin Karli s soprogo Donno in vnukinjo Matejo, ki je naslednji dan prav tako začela z delom v našem klubu.

V preteklih tednih smo dobili veliko telefonskih klicev, večina je spraševala, kdaj bomo lahko začeli z balinanjem. Zaenkrat z balinanjem še ne bomo začeli, trenutno samo popravljamo balinišča, da bomo pripravljeni, ko bo prišel čas za to. Začeli bomo, ko bodo oblasti odločile, da se je nevarnost infekcije toliko zmanjšala, da se lahko zrahljajo omejitve športnih aktivnosti. Vse člane pa prosimo, naj poskrbijo za osebno varnost. Če imate kakršnekoli simptome, ki so podobni tistim pri covidu-19, prosimo opravite test, da se boste varno počutili vi in vsi, s katerimi pridete v stik. Ne mislite samo nase, češ, saj se mi ne bo nič zgodilo, mislite tudi na druge. Ljudje so po dolgem bivanju na varnem v zaprtih domovih v skrbeh, ko pridejo v stik z ljudmi, za katere ne vedo, s kom vse so se družili. Previdnost nikoli ne škodi. Ostanite zdravi!

Iskrene čestitke Cvetki Berginc za 90 let

Številni prijatelji iz kluba Triglav pošiljajo iskrene čestitke in dobre želje dolgoletni članici in zavedni Slovenki Cvetki Berginc za njen devetdeseti rojstni dan. Že v pretekli številki *Misli* smo čestitali njenemu soprogu Petru, ki je Cvetko prehitel samo za dva meseca. Njegovo slavlje je bilo zaradi tega nesrečnega virusa omejeno na najozži družinski krog v domači hiši. Zelo nas veseli, da so se omejitve sprostile ravno dovolj, da smo lahko Cvetkin rojstni dan proslavili v klubu Triglav, »drugem domu« Cvetke in Petra, in da je bil poleg družine navzoč tudi omejen krog njunih najbližjih prijateljev.

Cvetka Berginc z možem in družino

Cvetka je bila rojena 29. junija 1930 v vasi Čepļe ob reki Kolpi. Pri sedemindvajsetih letih se je odpravila v Francijo, tri leta in pol kasneje pa je emigrirala v Avstralijo, kjer se je kmalu poročila s Petrom Bergincem, s katerim sta skupaj preživela

Cvetka s prijatelji Lojzetom, Lidijo, Karlo, Silvijo, Lilijano in Martho

že 57 srečnih zakonskih let. V tem času sta si ustvarila lep dom in družino in dobila veliko zelo dobrih prijateljev. Nikoli nista pozabila svojih korenin, kar sta dokazovala tudi s sodelovanjem pri delu in zabavi od samih začetkov Slovenskega kluba Triglav. Bila sta ena od njegovih najzvestejših in najbolj delavnih sodelavcev. Cvetke tudi starost ni ustavila in v posebno veselje ji je bilo, da je še dolgo potem, ko je dopolnila 80 let, vsako soboto redno prihajala na balinišča Triglava in s prijatelji pri igri preživela prijetno in energično popoldne.

S Petrom sta poskrbela, da je Kristina, njuna hčerka edinka, obiskovala slovenske dopolnilne šole in se naučila materinega jezika. S pomočjo in sodelovanjem moža Valterja je znanje posredovala tudi svojim otrokom, tako da so ena redkih družin druge generacije avstralskih Slovencev, ki redno uporablja slovenščino tudi v vsakodnevnem družinskem življenju, še posebej pa na pogostih obiskih z »nonko in nonom«. Govoriti slovensko je seveda ena stvar, pisati pa je malo težje, zato Cvetkin vnuk Andrej takole zapiše:

Our nonka Cvetka is the best grandmother in the world to my brother Daniel, sister Stephanie and I. When we visit Nonka, to us is like coming home. She always has the time for us and we always hear the stories about her life in Slovenia and abroad. It makes us really appreciate how lucky we are. We enjoy getting together regularly and getting spoilt by our nonka as only she knows how. When our mother was young, nonka and nono encouraged her to take part in the folklore dancing and that was how she and my father Valter Šuber met, and not that long after got married. We continued our Slovenian culture with nonka and nono's continued support and attended the Slovenian language school in Merrylands where our mum also taught. Because of nonka, I learnt to play bocce and often played with her. I think it is due to her sto-

ries about her homeland we learned to love Slovenia and go and visit there as often as possible. My dad was even elected as a Member of the Council for Slovenes abroad for the Government of the Republic of Slovenia representing NSW. We are all very proud, especially nonka, as she feels that it makes our ties to the motherland even stronger. As we celebrated her 90th birthday, she was touched and surprised by the best wishes from our Government officials, and even more so by our Prime Minister Hon Scott Morrison and our Premier Gladys Berejiklian.

We can't wait for the next chapter and all the wonderful memories to be made. We love you and wish you many, many more years of love, happiness and health.

Andrew Šuber with Daniel, Stephanie, Kristina and Valter Šuber

45 LET SLOVENSKIH RADIJSKIH ODDAJ NA RADIU SBS

Leta hitro minevajo in časi se spreminjajo. Po večjih ali manjših spremembah v slovenski skupnosti v Avstraliji smo letos proslavili 45 let delovanja ene zelo pomembnih slovenskih ustanov – Radia SBS. Po trimesečni preizkusni dobi se je leta 1975 preselil v domove multikulturne Avstralije in ostal z nami vse do danes.

Namen ustanovitve etnične radijske postaje je bil, da bi z njo dosegli približno štiri milijone novih Avstralcev različnih narodnosti in jim v njihovih jezikih pojasnili pomen novega zdravstvenega sistema Medibank, ki ga je takrat uvajala zvezna laburistična vlada.

Če citiram besede dolgoletne urednice slovenskega radijskega programa na kanalu SBS Tanie Smrdel ob proslavi 45-letnice: »Vse ostalo je zgodovina.«

In če se vrnemo v leto 1975, v čas rojevanja Radia 2EA v Sydneyju in Radia 3EA v Melbournu, nam zgodovina pove, da so bili

na začetku na preizkušnji vsi, napovedovalci in uredniki, ki so po najboljših močeh brezplačno pripravljali radijske programe, in navsezadnje tudi zvezna vlada, ki ni natančno vedela, kako se bo vse skupaj izšlo. Etnična radia 2EA in 3EA sta oddajala tedensko po štiri ure na dan v sedmih jezikih, 3EA celo v osmih. Zanimanje za etnično postajo, ki naj bi oddajala v različnih etničnih jezikih je bilo izredno veliko, in že v preizkusni dobi je postalo jasno, da bo zelo težko zadostiti željam in potrebam vseh etničnih skupnosti.

Na prvih skupnih sestankih, ki so se jih množično udeleževali predstavniki etničnih skupnosti, se je precej burno razpravljalo, kako naj bi bili radijski programi pripravljene, da bi najbolje služili svojemu namenu, predvsem pa, kako bi pravično razdelili radijske ure med sedem etničnih skupin. Vsi so si prizadevali, da bi dobili največji kos. Na končnem razporedu so dobile največ radijskih ur na teden jezikovne skupnosti, ki so bile po številu najmočnejše; takrat so bile to italijanska, grška in jugoslovanska skupnost. Manjše etnične skupine s končno odločitvijo niso bile zadovoljne in so glasno protestirale. A zaman, odločitev je ostala nespremenjena. Za slovensko skupnost je bil takrat dodatni problem prepričanje jugoslovanske etnične skupine, da Slovenci ne potrebujejo svoje slovenske oddaje, ker so druge republike sklepale, da slovenska skupnost ni dovolj velika in ji potemtakem ne pripada enak delež razpoložljivih ur radijskega programa. Povedali so nam jasno in v obraz: »Pa šta vama treba toliko, pa vi nas razumijete.«

Hoteli so namreč, da bi Slovenci dobili le eno uro na teden, pa še to ob zelo neprijemnem času, v torek ob desetih zvečer. Ne spomnim se, kako je bilo v Melbournu. Slovenci smo se morali pošteno upreti in organizirano stopiti skupaj, da smo poleg torkove večerne ure dobili še eno uro v nedeljo ob osmih zjutraj, ki nam jo je uspelo obdržati kar nekaj let, ne vem natanko

koliko. Veliko ljudi je poslušalo slovensko oddajo zjutraj pred nedeljsko sveto mašo, ali pa v avtu na poti v cerkev, če so bili bolj oddaljeni.

Nekateri od prvih napovedovalcev:
p. Ciril Božič, Mirjam Sušnik, Mariza Ličan, Peter
in Ivana Krobe ter prvi urednik Jože Čuješ.

Pri tej sorazmerno ugodni ureditvi je odločilno vlogo odigral Jože Čuješ, v slovenski skupnosti dobro znani organizator, učitelj in domoljub, ki je urejal več društvenih glasil, med drugimi društveno glasilo Triglav in slovensko stran v časopisu *Nova doba*. Izpod njegovega peresa je prišla tudi prva slovnica slovenskega jezika, ki so jo uporabljali učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika v slovenskih šolah v Sydneyju. Sodeloval je pri vseh večjih organizacijah in projektih. Bil je dolготni član Slovenskega šolskega odbora za NSW, soustanovitelj SALUK-a in radijskih oddaj, kjer je bil prvi koordinator, urednik in nepogrešljiv napovedovalec, dokler ga ni težka bolezen prisilila, da je delo in odgovornost koordinatorja predal slovenski učiteljici Marizi Ličan, sposobni in vredni naslednici.

Mariza je delala z njim že takrat, ko je začel s slovensko dopolnilno šolo v klubu Triglav, ki jo je v tistih časih obiskovalo do 76 učencev. Kmalu zatem je kot učiteljica in ravnateljica na Girls High School v Ban-

dstownu poučevala slovenščino na gimnazijski ravni, pri slovenski oddaji pa je delala najprej kot napovedovalka, po odstopu Čuješa pa kot urednica in mentorica tukaj

rojeni mladi radijski sodelavki Tanji Smrdel. Na Radiu SBS v Sydneyju je bila kar 26 let, vse do svoje smrti leta 2001.

O Jožetu Čuješu bi se dalo povedati še veliko več, saj je s svojim delom za slovensko skupnost v Sydneyju dajal pečat in smernice slovenstvu v tistem času. Kot koordinator je Jože k skupnemu delu pritegnil vse takratne slovenske organizacije in Slovenski misijon sv. Rafaela, tako da smo si s skupnimi močmi, ne glede na takratne ideološke ali drugačne razlike, pri vodstvu Radia 2EA zagotovili zgoraj omenjeni dve radijski

uri na teden. Jože je bil med drugim zelo iznajdljiv in sposoben pogajalec. Uspel je navezati prijateljske odnose s takratnim radijskim vodstvom, natančneje z odgovorno upravnico radia Jenny Looman, ki

Urednica Mariza Ličan in minister Dular

nam je po njegovem posredovanju izkazala veliko razumevanje in podporo ob končni odločitvi za dve uri slovenskega radijskega programa na teden. Skupaj in izmenično smo jih nato napolnili s slovenskimi novicami, poročili, nasveti, obvestili in s pri-

ljubljeno slovensko glasbo ter pesmimi. Jenny Looman je postala velika prijateljica slovenske skupnosti in je zaradi različnih kulturnih prireditev tudi večkrat obiskala klub Triglav. Ob eni od takih priložnosti je tam celo praznovala rojstni dan, skupaj z Jožico Mršnik, ki je imela rojstni dan na isti dan, tako da sta si s prijatelji v klubu delili torto.

Jože Čuješ in Jenny Looman z Jožico Mršnik
v klubu Triglav

Po vseh teh letih je prišlo še do drugačnih sprememb in potrebe po preureditvi etničnih ur, saj so se po pritoku novih priseljencev iz kriznih predelov sveta pojavile nove zahteve za dragocene ure na radijskih valovih. Naš radijski prostor se je skrčil na eno samo uro tedensko, v soboto opoldne, in morali smo se sprijazniti s tem. Upamo, da bo naslednje ljudsko štetje pokazalo, da je v Avstraliji še dovolj Slovencev, ki poslušajo slovenske radijske oddaje na SBS.

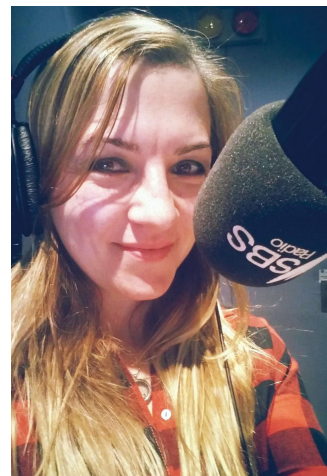
Po letih amaterskega in prostovoljnega dela, ki so ga požrtovalno in z ljubeznijo opravljali številni člani različnih organizacij naše skupnosti, slovenske oddaje zdaj pripravlja manjša skupina zavednih in profesionalno usposobljenih radijcev, ki se iz tedna v teden trudijo, da je program informativen, zanimiv in prijeten za dušo in uho. Slovenska skupnost je lahko srečna, da so se v naslednji generaciji našli mladi, sposobni ljudje, ki čutijo nagnjenje in ljubezen

Urednica Tania Smrdel
in sodelavec Lenti Lenko

do slovenskih korenin in so pripravljeni žrtvovati svoj čas za ohranjanje dediščine njihovih staršev.

Urednica Tania Smrdel ima za seboj že 20 let radijskega dela, kar je lepa obletnica. Mislim, da Lenti Lenko časovno ne zaostaja veliko za teboj, Tania. Prišla se vama je Katarina Van Der Linden; kdo ve, morda bo tudi ona nekoč zabeležila visok jubilej. Dobro opravljate vaše delo. Poslušalci vas izredno cenijo in vas radi poslušajo.

Katarina
Van Der Linden

Spoštovani radijci, iskrene čestitke ob praznovanju 45. obletnice radia SBS z željo, da bi nas slovenski radijski programi še dolgo obiskovali in razveseljevali v naših domovih.

Če bi vas Jože Čuješ danes lahko slišal, bi zagotovo rekel: »Ponosen sem na vas!«

Peter Krobe
nekdanji radijski delavec
na radiu 2EA-SBS v Sydneyju

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Zgodbice, ki jih bom po dve skupaj objavljala v *Mislih*, sem pred nekaj leti pisala za slovensko revijo *Jana*. Tedensko rubriko smo takrat naslovili Repkanje. Hotela sem, da so prav vse zgodbe resnične, da se v njih, če se le da, zgodi kaj smešnega, nepredvidenega ali posebnega, predvsem pa, da niso žalostne. V dveh letih sem jih nanizala nekaj čez petdeset. V njih nastopajo zelo različne živali, ki počnejo različne stvari na različnih koncih sveta. Tudi v Avstraliji. Bralci *Jane* so jih imeli radi. Vem, da bi jih imel rad tudi sv. Frančišek, zavetnik živali. Upam, da vas bodo kratkočasile.

BEDO – Izlet v Dolenjske toplice

Bedo je bil moj prvi pes. Bel dolgodlak mešanec na kratkih tacah in z rjavo liso na glavi. Prišel je sam, nekega dne se je preprosto pojavil skozi luknjo v živi meji. Nekdo ga je najbrž vrgel iz avta na Večni poti ali morda skušal utopiti v bližnjem koseškem bajerju, saj je bil vse življenje rahlo zadržan do vode. S svojim prihodom mi je naredil strašansko uslugo – hodila sem v četrti razred in starše vztrajno moledovala za psa.

V sedemdesetih letih preteklega stoletja nismo hodili v pasje šole, psi so spali v pasjih hišicah, imeli pa so tudi precej več svobode, kot jo imajo danes. Bedo se je velikokrat kar sam odpravil na potep, ali pa se je na sprehodu odločil, da bo zavil malo po svoje. Tudi za ljubezen je bil precej vnet. V ženitovanjskem času je znal več dni in noči potrpežljivo ležati pred hiško svoje izbranke ter jo braniti pred možnimi tekmeci.

In še na nekaj je bil Bedo nor. Rad je imel vožnjo – z avtom, vlakom, avtobusom. S temi prevoznimi sredstvi smo se takrat vozili na vikend v Belo krajino. Avtobus za Ljubljano je v Semiču ustavljal pred hotelom v središču kraja. Nekega dne, ko sem bila že v najstniških letih in imela bolj kot Beda v glavi žur, me je popoldne na hotelski terasi pobaral prijatelj: »Hej, kje pa imaš cucka?« Res, že od jutra ga nisem videla, me je obšlo. »Zjutraj ob devetih je šel na avtobus,« se je zasmel.

»Ulegel se je na sprednje sedeže in šofer mu je kar pustil. V Dolenjskih toplicah je bruhal in šel dol.«

Zgrabila me je panika. Takrat mularija še ni imela avtomobilov, v Semiču sem bila sama, da bi me v dvajset kilometrov oddaljene Dolenjske toplice potegnil kdo od sosedov, pa je bilo nemogoče. Cesta je bila v delu; le kateri podeželan bi zaradi 'zmešanega cucka' razbijal dragoceni avto po obvozu in makadamu. Iz telefonske govorilnice sem poklicala starša v Ljubljano. Takoj sta se usedla v avto, se oborožila z veliko, barvno Bedovo fotografijo in se mu odpeljala naproti.

Prekrižarila sta okolico Dolenjskih toplic in v stilu 'kdo ga je videl' kazala fotografijo ter poizvedovala. »Ja, tega kužka sem videl pred nekaj urami«; »Na tisti njivi se je povaljal po gnojnici«; »Pri nas na dvorišču je pil vodo ...« Po nekaj urah takšnega sledenja sta zagledala Beda, ki jo je mahal ob cesti od Podturna proti Ljubljani. Nič več ni bil bel, je pa starša pozdravil s pretresljivim cviljenjem in laježem. In smradom. Ponoči sta ga pripeljala nazaj v Semič, kjer ga je že čakala osovražena kopel.

LUKA – Opravičena zamuda

Drozga Luko je nekega vročega dne na sprehodu čez Rožnik našel moj pes. Ptiček je čepel v podrasti, perja je imel ravno toliko, da ni bil več goliček. Odnese ga domov, ga osvežila in položila v mehko postlano škatlo za čevlje. Že čez nekaj ur je bila prazna, malček pa je skakljal po sobi z razkrečenim kljunčkom, ki je spominjal na čeljusti majcenega morskega psa. Ker je bilo že temno, se je zadovoljil s polento, potem pa mirno zaspal v škatli ob moji postelji.

Luka je pri nas bival le nekaj tednov, vendar je v času odraščanja prav revolucionarno gospodaril po hiši; narekoval nam je ritem življenja. Bil je strašansko živahen in požrešen ter pravi razvajenček. Zgodaj zjutraj je z bojnim krikom skočil na posteljo in zahteval nekaj za v kljun. Sit je nato zlezel pod odejo, se mi ugnezdil na prsih in spet zaspal. Jaz pa sem nepremično in z odprtimi očmi ležala na hrbtu, da ga ne bi slučajno stisnila. Ko še ni znal prav uporabljati kril, smo ga na rami nosili v gozd, kjer je po navadi odfrčal na kakšno drevo, ravno toliko previsoko, da z njega ni upal zleteti. Bilo je veliko prhutanja in kričanja, dokler mu nismo podstavili palice ali veje, na katero je sestopil. Vedno več je letal tudi doma. Nekoč sem prišla iz šole in zalotila mamo, ki ga je na lestvi 'reševala' z okenske police ta sitnih sosedov, ki niso marali živali. Najprej mu je sicer ponujala metlo, je rekla, toda Luka se je vzvišeno obrnil stran.

Z njim smo hodili na vrt kopat črve. Vedeli smo, da bo kot divja žival kmalu poletel v svobodo, zato smo se trudili, da bi se čimbolje znašel sam. Luka je pozorno spremljal kopanje in takoj, ko je kaj zamigalo, kljunil po obedu. Nekega jutra je bila lakota zelo velika, zato je sestra, ki je bila tisti dan na vrsti za ptičji zajtrk, zamudila pouk. Zadihana je planila v razred in izstrelila: »Tovariš profesor, oprostite, ker sem pozna, ampak za našega drozga sem kopala črve.« Razred je planil v smeh, profesor pa se je namuznil: »Opravičeno Mahničeva. Tega si pa res nisi mogla izmisliti.«

Nič ni novega pod soncem

Cilka Žagar

Vsak dan me razveselijo telefonski klici in pisma pomembnih ljudi iz mojega življenja. Mnogi so bili že skoraj pozabljeni, dokler ni prišel na obisk koronavirus. Zdaj imamo končno čas za daljše pogovore. Ne hitimo ne na delo ne na veselice. Mogoče se bomo zdaj za trenutek ustavili in poslušali ptičje petje. Mogoče bomo koga razveselili s šopkom poljskih cvetlic. Mogoče bomo pobožali otroke in jim pripovedovali pravljice, v katerih dobro zmaga in je hudo kaznovano. Mogoče bomo imeli več časa eden za drugega.

Spominjamo se malih nežnosti in opazujemo mnogotera življenja na vrtu. Čebele še

vedno nabirajo med in ptice se šopirijo in pojejo. Vse je, kot mora biti. Smo ljudje preveč hiteli? Sprašujemo se, kam smo prišli v našem dirjanju za dolarji in uspehom. Pogumno smo načrtovali naložbe za bodočnost. Hoteli smo več in več. Pritoževali smo se, ker nakupovanje ni več prineslo zadovoljstva in dolarji niso prinesli sreče. Ko ne bo več služb in denarja, se bomo morda spomnili, kako lep je svet.

Suša, ogenj, poplava in korona. Mnogi so zgubili dom in zaslužek. Nekateri so zgubili svoje ljubljene. Ljudje krivijo oblasti za

neuspešne ukrepe proti naravnim katastrofam. Trdijo, da je kriva oblast in bi politiki morali vse to preprečiti. Če bi jaz imel oblast, bi bilo vse drugače, slišim in berem. Verjamem. Če bi ti imel oblast, bi tebe kritizirali tako, kot kritizirajo te, ki nas skušajo reševati zdaj. Nič ni novega pod soncem, je rekel pridigar v Svetem pismu.

Je čas rojevanja in čas umiranja. Je čas pobijanja in čas zdravljenja, čas podiranja in čas zidanja. Je čas jokanja in čas smejanja, čas žalovanja in čas plesanja. Je čas ljubezni in čas sovraštva, čas vojne in čas miru.

Spoznal sem, pravi pridigar, da vse, kar Bog dela, ostane na veke. Nič se temu ne more dodati, nič temu odvzeti. Kar je, je že od davnine, kar bo, je že davno bilo.

Spomnim se svetopisemskih katastrof v Egiptu, ko je Mojzes vodil ljudi v obljubljeno deželo. Seveda so vse tiste egipčanske katastrofe arheologi in znanstveniki zdaj razložili kot naravne pojave. Potresi, poplave in vulkani so bili naravni pojavi, tako kot suša in zdaj koronavirus.

Gledam, kako se v Indoneziji ljudje zgrudijo na cesti in umrejo zaradi koronavirusa. Nihče se jim ne upa približati. To me spomni na gobavost iz biblijskih časov. Gobavce so izolirali in morali so klicati »nečist«, če se jim je kdo približal. Gobavost je nalezljiva bolezen, ki jo zdaj zdravijo z antibiotiki. Več ali manj je danes gobavost pod nadzorom, a na leto se še pojavi približno 200.000 novih primerov, predvsem v državah v razvoju.

Seveda bodo sledili še mnogi virusi in presenetili nas bodo naravni pojavi. Mogoče je vse to opozorilo. Mogoče bi se morali vprašati, kam hitimo in kaj bi še radi imeli. Kje bi še radi uspeli? Kam bi poleteli?

To me spomni na svetopisemsko zgodbo o Babilonskem stolpu. Ljudje so hoteli sezidati stolp do nebes, da bi bili bližje Bogu. Hoteli so biti kot Bog. Zdi se mi, da bi vsi hoteli biti Bog. Nočemo priznati, da smo proti višji sili majhni in nemočni. Pozabili smo na Boga.

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: \$100: Betty Čeligoj; **\$40:** Josephine Paddle-Ledinek, Branko Repolusk, Andreja Težak, Frank Rozman, Jože Caf, Slava Žele, Branka Iskra, Slava Fatovič; **\$20:** Ana Maria Cek, M. Brisevac, Ivan & Karolina Mohar, Marta Zrim, Franc & Marta Krenos, Štefka Tomšič; **\$10:** F. Murko, Janez & Zdenka Mesarič, Ivan Barat. **ZA LAČNE: \$20:** Marta Zrim. **ZA MISIJONARJA PEDRA OPEKA: \$600:** N/N. **ZA MISIJONARJA STANKA ROZMANA \$500:** N/N.

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča vse Slovence in prijatelje, da je naša pisarna odprta vsako nedeljo od 11. do 12. ure, razen druge nedelje v mesecu.

Pisarna je odprta tudi vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 10. do 12. ure, če se predhodno dogovorite po e-mailu ali na telefonski številki:

03 9795 8550 ali 03 9459 2163.

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, delnice, oporoke, dediščine in prodajo posestev v Sloveniji, iskanju slovenske davčne številke in podobno.

Lahko nam pišete na e-mail naslov: slovwelfare@bigpond.com ali nam telefonirate na številko 0409 478 635. Če telefonirate izven uradnih ur, nam lahko pustite sporočilo na Voice mailu ali na SMS. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: (+61) 02 6290 0000

Fax: (+61) 02 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: Jurij Rifelj; Svetovalci in namestniki: Andrej Kralj

Embassy of the Republic of Slovenia

26 Akame Circuit O' MALLEY ACT 2606

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.

We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

VEČERNICA

**Glejte, že sonce zahaja,
skoraj za gore bo šlo,
hladen počitek nam daja,
pojd' mo veselo domov!**

**Čujte zvoniti! Počivat zvoni.
Čujte zvoniti! Počivat zvoni.
Zvoni, le zvoni nocoj,
sladko počivat zapoj!**

**Čujte po drevju šumeti,
glejte, kak vetrc pihlja,
urno, že začne mračiti,
hitro, da bomo doma!**

**Čujte zvoniti! Počivat zvoni.
Čujte zvoniti! Počivat zvoni.
Zvoni, le zvoni nocoj,
sladko počivat zapoj!**

**Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.**

**Takrat, zvonovi, zvonite lepo!
Takrat, zvonovi, zvonite lepo!
Klič'te k Očetu domov,
klič'te nas v sveto nebo!**

bl. Anton Martin Slomšek

